

בסיעתא דשמיא

הטהרה

בהלכה ובאגדה

המקוצר

בריאות ואושר בחיי הנישואין 5

מה הכיף ביי קיפולג' אלונצ'ון בקונצרט הביטאו היזלמי? האם יש קשר בין שמוצי טהיג הלספטה - לבריאות הנפש והיזלג של בני הזוג?

פניה מלב אל לב 12

מה צושק צוהיטג לטמלח'ים בצנין רב קולוטי, כאלר פורצג אל בקולטי לחילק?

סיוור במשעול הטרהרה ניצג לטמלח'ים לשמורי טהיג הלספטה? 16

מהו איסור נידה? 18

הפסק עהרה 20

שבעה נקיים 22

הטבילה 24

הנהגות בני הזוג בימי הנידה 28

פרישה בעונת הוסת 30

תפילה לאשה ליום הטבילה 32

© כל הזכויות שמורות

ניתן להשיג את החוברת המורחבת [160 עמודים של רעיונות, היבטים, הסברים, שאלות, סיפורים, הלכות מפורטות, הסכמות ועוד] במחיר 5 ש"ח בלבד. וכן חוברות נוספות על השבת ומועדי ישראל בהלכה ובאגדה בטל' 02-5802398 או 02-5812712.

למתחילות בשמירת הטהרה, ניתן לקבל הדרכה בטלפון 02-5820414, או 02-5802398 מירי. לשאלות לרבנים מורי הוראה: הרב יעקב שכנזי שליט"א - 02-5400526 [9:30 - 10:30 בבוקר]. 02-5910000 [1:30 - 2:30 בצהריים]. בית: 02-5828062. הרב ינון יונה שליט"א - 02-6522303 [בכל שעות היום]. הרב עידן בן אפרים שליט"א 02-5324067 [מ-7:30 בערב, עד שעות הלילה המאוחרות].

מבוא

את הכסף! המעביד דווקא היה 'בסדר', הוא שלף מיד את הארנק מכיסו, ושילם להם את כל הכסף המגיע להם, בתוספת 'טיפ' מכובד.

הפועלים - הלכו לדרכם, ואילו היהלומן - נשאר עומד במקומו עוד שעה ארוכה. הוא ליטף בידיו את 'גוש העפר' שוב ושוב, אכן על יהלום בגודל כזה אפילו לא חלם... יהלום בגודל של ביצה! הוא יקח אותו אל מלטשת היהלומים שלו, ינקח אותו מן העפר שדבק בו, ואחר כך ילטש אותו בעדינות. לאחר מכן... כן, הוא יקח אותו אל בורסת היהלומים, ושם... מה מצפה לו! האח... מי יוכל להעריך שוויו של יהלום כה נדיר וגדול!...

* * *

בכפר נידח בפאתי הונגריה, באישון לילה משתוללת סופת שלגים, כל התושבים מכונסים בבתיהם החמימים. והנה לפתע נראית דמות אשה צועדת לעבר הנהר, מחזיקה בידה כלי חפירה, ועל פניה ארשת פנים נחושה. היא מגיעה אל שפת הנהר הקפוא, ובמאמץ רב שוברת את הקרח וחוצבת בו חור אפל. לאחר עבודה מייגעת, היא נכנסת לתוך החור, וטובלת במי הנהר הקפואים! "מדוע?!", נפנה אליה בתמיהה, "מדוע תתאמצו בקור הנורא לייגע את עצמך בעבודת חפירה מאומצת? ומדוע תאלצי את גופך להיכנס אל מים כה קרים?" והיא תענה בקול נחוש ובעיניים בורקות מאושר: "אאה.. מצות טהרת המשפחה!..."

ממשת הפועלים החליפו ביניהם מבטים תמהים ונדהמים. הם הביטו שוב ושוב במעביד שלהם ובחפץ שהוא מחזיק בידו, ותמיהתם הלכה וגדלה.

זה התחיל לפני שבועיים, כאשר המעביד שלהם, יהלומן במקצועו, שכר אותם לעבודת חפירה מאומצת. הוא נתן להם הוראות מפורטות איך והיכן לחפור, והם אכן עבדו בחריצות מבוקר עד ערב. הם לא בדיוק הבינו מהי המטרה בעבודת החפירה הזו, אבל זה לא עניין אותם במיוחד - מה שהכי חשוב הוא שהובטח להם 'כסף טוב' בעד העבודה הזו!

אולם לפני מספר דקות הם הבחינו לפתע באותות של התרגשות על פניו של מעבידם היהלומן. הוא נכנס אל עובי האדמה, ויצא משם בפנים קורנות כשבידיו חפץ בגודל של ביצה, וכל כולו אחוז התרגשות. מלאי סקרנות התאספו סביבו הפועלים, ושמעוהו ממלמל לעצמו: הכל היה שווה! הכל היה כדאי! על גודל כזה לא חלמתי! כך חזר ואמר לעצמו שוב ושוב, כשהוא מלטף בידיו את החפץ בהתרגשות.

הפועלים בחנו במבטם את החפץ, ולא האמינו למראה עיניהם - גוש עפר! זה מה שהחזיק המעביד שלהם בידיו! היתכן?! בשביל גוש עפר מלוכלך היה שווה לו להעסיק אותם במשך שבועיים?! האם זהו החפץ שגורם לו להתרגשות כה עצומה?!

לאחר הרהור נוסף הגיעו הפועלים למסקנה ה'מתבקשת': אין זאת אלא שה'בן אדם' הזה פשוט לא שפוי בדעתו! להעסיק חמישה פועלים במשך שבועיים, ולשלם להם על כך כסף טוב, בשביל חפץ כה מזוהר - זהו טרוף אמיתי!...

מיד פנו הפועלים אל מעבידם, ומיהרו לדרוש את הכסף המובטח. שפוי או לא שפוי - זה כבר לא עניינם, העיקר שישלם

מצות טהרת המשפחה - דורות של התמסרות ומסירות נפש, ומה מדברים עליה היום ברחוב?

טהרת המשפחה?!... אדה... שמענו על כך פעם, זה איזשהו חוק שכבר אבד עליו הכלח... מתאים לימי הביניים, שאז התנאים הסניטריים היו גרועים מאד, והיה צורך להסדיר חוקי נקיון נאותים. היום, עם האמבטיות המפוארות והג'קוזי וכל השאר... מי צריך את זה בכלל?

טהרת המשפחה? השפלה נוראה לכבודה של האשה! התורה קוראת לאשה "טמאה", ומצווה להתרחק ממנה ולא לגעת בה! זהו חוק אנטי שוויוני, חוק משפיל, ודאי שאין לו מקום בעידן המודרני הנאור.

טהרת המשפחה? זהו חוק שמתאים לנזירים! זהו חוק קדום שלא נותן להנות מהחיים, מגביל ומקשה על החיים!

* * *

אדה... מצוות טהרת המשפחה - יהלום יקר! איזה עפר דבק בך, אלו דעות כוזבות ושקריות מתהלכות עלייך ברחוב...

פועלים חסרי כל הבנה החשיבו אותך ל"גוש עפר", ל"חוק קדום, משפיל, שאבד עליו הכלח". אולם המבינים יודעים שאת יהלום יקר ונוצץ, שאין ערוך לשוויו, יהלום שבעבורו כדאי לשבור נהרות ולטבול בקרח, לסכן חיים, ולמסור נפש.

טהרת המשפחה -

סוד האושר והאהבה במשפחה היהודית,
סוד חוסנו וקדושתו של העם היהודי,
ומעל הכל - צו אלוקים קדוש שניתן לנו
באהבה מאת בורא עולם!

* * *

מי יתן ותהיה חוברת זו כלי חכמה ביד הקורא, להסיר את העפר והדעות הכוזבות שדבקו במצווה יקרה זו, ולהשכיל לגלות את טוהרה וזוהרה, את נועם זיוה ועומק אמיתותה.

בוורשה, שזה עתה נכבשה על ידי הנאצים ימ"ש, הוכרו על 'עוצר' בגטו היהודי - מי שיצא מן הבית - נורה מיד למוות, ללא שום אזהרה נוספת. והנה עם רדת החשיכה חומקת לה בשקט אשה מאחד הבתים, נצמדת אל הקירות, כדי שלא יגלו אותה, ומתקדמת אט אט לכיוון "מקוה הטהרה" של העיר. "מדוע?" נשאל אותה, "מדוע תסכני את נפשך, מדוע תעמידי את עצמך בסכנת חיים כה איומה?" והיא תענה בקול בוטח וגאה: "מצות טהרת המשפחה!...!"

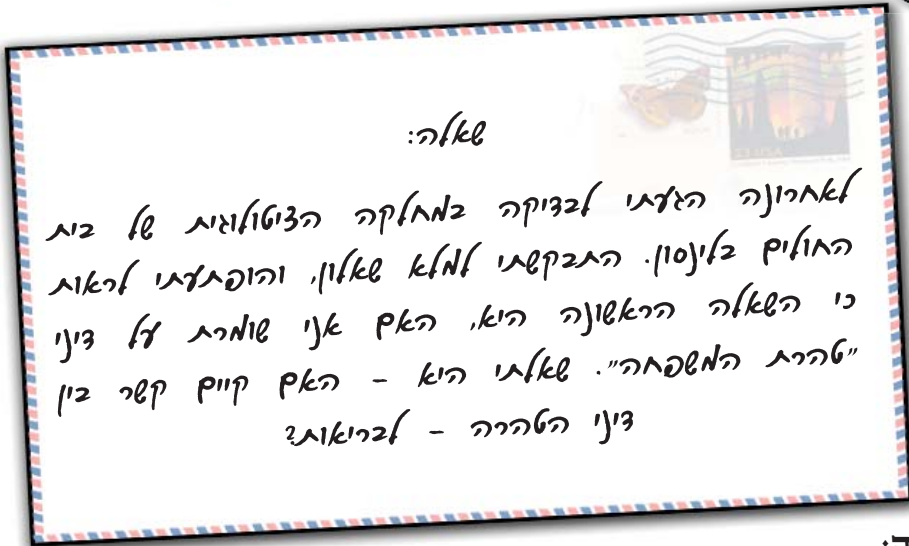
וברוסיה - מדהדה קולה של הרכבת הנוסעת אל מוסקבה. ארוכה היא הנסיעה, ומייגעת עד מאוד, ברכבות החורקות והמטרטרות של פעם. שתיים עשרה שעות של נסיעה מייגעת עוד עומדות לפני הנוסעים עד שיגיעו אל מחוז חפצם... והנה, סוף כל סוף תם המסע המפרך. כל נוסעי הרכבת קמים ממקומותיהם בתחושת הקלה, ויורדים מן הרכבת, וביניהם אשה יהודיה. היא יוצאת מן הרציף, פונה אל איזשהו מבנה, וכשהיא יוצאת משם היא פונה חזרה היישר אל... תחנת הרכבת, לחזור חזרה אל העיר שממנה באה, עוד 12 שעות של נסיעה. על ה"תענוג" הגדול הזה של הנסיעה הלך וחזור, עליה לשלם כסף רב - מחצית מן המשכורת החודשית שלהם! "מהו העניין הכל כך חשוב, שהיה עלייך להסדיר במוסקבה? מהו הדבר שלמענו שווה היה לך לנסוע 24 שעות ברכבת מטרטרת, ולשלם על כך סכום כסף כה גדול?!" - נשאל. והיא תשיב בלב מתרונון: "מצות טהרת המשפחה!...!"

קריאה להנה ולחזילה

בריאות ואושר בחיי הנישואין

תשובה:

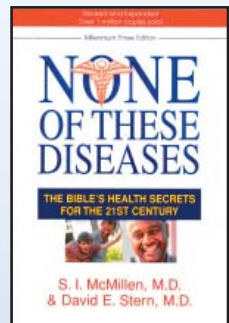
ודאי תופתעי לשמוע, כי בקונגרס הבריאות העולמי קם ד"ר קרפילד מלונדון והצהיר, שהיה מן הראוי שכל האנושות תאמץ את חוקי טהרת המשפחה שביהדות!

ד"ר קרפילד אינו היחיד. יותר ויותר רופאים ואנשי מקצוע [שאת דבריהם נביא בהמשך] מגיעים היום למסקנה, כי שמירת דיני טהרת המשפחה משפיעה רבות לטובה על בריאותם ואושרם של בני הזוג.

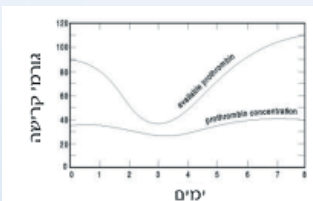
כיצד אפשר להסביר זאת? האם דיני "טהרת המשפחה" הם חוקי בריאות? אולי הינם פרי מסקנה של מחקרים חדשניים? ואולי מקורם באיזה ספר רפואה סיני עתיק?

חלילה, ודאי שלא! דיני טהרת המשפחה מקורם כמובן בתורת ישראל. אלא שעלינו לשים לב לעובדה הבאה: תורת ישראל ניתנה לעם היהודי מאת בורא העולם בכבודו ובעצמו. (הוכחות וראיות ברורות לכך - יש למכביר, אולם זהו נושא בפני עצמו, שלא נכנס אליו במסגרת זו. למעוניינים, ישנה ספרות נרחבת בנושא זה, כגון "מסילות אל האמונה", "מסע האמת" ועוד) מי שכתב וחקק את התורה [על פי שיקולים אלוקיים שאין בהם הבנה לשכל אנוש] - הוא זה שיצר וקבע את חוקי הטבע, והוא זה שברא את גופנו המופלא על כל טבעיו ותכונותיו.

כתוצאה מכך ישנה התאמה מדהימה להפליא בין חוקי התורה לחוקי הטבע! לרוגמא: מחוקק התורה חקק בתורה חוק [נסיבתו נשגבת מבינתנו], לעשות לתינוק "ברית מילה" בגיל שמונה ימים. בהתאם לכך יצר וחקק את חוקי הטבע, כך שרמת גורמי קרישת הדם של האדם ביום השמיני לחייו הינה הגבוהה ביותר מאשר בכל ימי חייו! (ד"ר ס.י. מקמילן בספרו רב המכר מהדורת יולי 2000)

עטיפת ספרו של ד"ר מקמילן

עקומת רמת גורמי קרישת הדם

כך גם בענין מצות "טהרת המשפחה": בורא עולם חקק אותה בתורה, מסיבות נשגבות שאינן ידועות לנו. ובהתאם לכך יצר וחקק את חוקי הטבע של האיש והאשה, עם כל המערכות הביולוגיות, ההורמונליות, הרגשיות וכו' - באופן המתאים ביותר לקיום המצוה! נמצא אפוא שהשומר על דיני התורה - שומר בעצם על "הוראות היצרן" של העולם, ובודאי שרק טוב יצמח לו מכך.

מהי התועלת הרפואית הטמונה בשמירת מצות "טהרת המשפחה"? על כך במאמרו הנפלא של ד"ר אלי שוסהיים - "בריאות ואושר בחיי המשפחה":

תורת ישראל - המדריכה את האדם היהודי איך להתנהג מרגע היוולדו ועד יומו האחרון, איננה זקוקה להסכמה מדעית-רפואית. בכל אופן, מעניין לדעת, שמדע הרפואה של ימינו, מאשר את ההגיון שבהלכותיה, המתאים להפליא לחוקי הביולוגיה והפיזיולוגיה, לפיהם פועל גוף האדם. מסקנה זו, בולטת במיוחד בכל מה שנוגע להנחיות היהדות, הקובעות את הקשר הגופני בין בני הזוג הנשוי, מה שקרוי "יחסי אישות".

קיימת התאמה מדויקת להפליא בין ההלכה לבין מדע הרפואה, בנוגע לשלושת השלבים המחלקים את המחזור החודשי של האשה מבחינה פיזיולוגית:

1. מה שהרפואה מכנה "וסת", כלומר פרק הזמן שבו מתפרק ומתפורר הקרום הרירי המצפה את פנים הרחם, וכתוצאה מכך האשה מפרישה דם, זהה לפרק הזמן שנקבע בהלכה, המכונה גם כן בשם "וסת", שבו בני הזוג אסורים בקיום יחסי אישות.

אין צורך להרבות בהסברים מדעיים, כדי להבהיר מדוע אין הגיון רפואי לקיים יחסי אישות בתקופה של הוסת, אם מכירים ומתחשבים בעובדות הפיזיולוגיות הבאות, המתרחשות בתקופה זו אצל האשה:

- * הרחם פצוע בתקופה זו של המחזור.
- * הקרום הפנימי של הרחם מתפרק ונעלם.
- * כלי הדם שמתחת לקרום הרירי שנשר, פתוחים ומדממים, והופכים את איבר זה לכעין ספוג, העלול לשאוב לתוך מחזור הדם חידקים, שעלולים להכנס בעת קיום יחסים.
- * פי הרחם בתקופה זו פתוח קצת יותר, כדי לאפשר יציאת הדם מן הרחם לחוץ. אך מאידך, הוא גם פתוח לזיהום, שעלול להכנס בעת קיום יחסי אישות.
- * כידוע, קיים חומר חומצי המופרש בנרתיק [הוא הפרודור המוביל לרחם], המשמש כחומר מחטא כנגד החיידקים, החודרים מן החוץ ועלולים להגיע לרחם. חומר זה מאבד את יעילותו ואינו פועל בתקופת הוסת, מאחר שהוא חומצי, והדם [שהוא חומר אלקלי בסיסי] מנטרל את השפעתו.
- * בנוסף לכך, בתקופת הוסת, כתוצאה מהשפעות ההורמונליות, יש לאשה דחייה גופנית, ואפילו נפשית, הגורמת באופן טבעי לכך שאין לה ענין ביחסי אישות.

2. התקופה של שבעת הימים שלאחר הוסת, שהפיזיולוגיה מכנה אותה "תקופת השגשוג", שבה הרחם בונה מחדש את הקרום שהתפורר בשלב הקודם, מותאמת וחופפת במדויק לתקופה של "שבעת הימים הנקיים" שלאחר תום ההפרשה הדמית. בימים אלו לפי הנחיות היהדות, האשה בודקת את עצמה לוודא שאין דם, ועדיין אסור על בני הזוג לקיים יחסי אישות.

בעוד שההימנעות מחיי אישות בתקופת הוסת נשמעת הגיונית מבחינה רפואית - מה ההגיון שיש בהימנעות מקיום יחסי אישות לאחר תום תקופת הדימום, שבה האשה כבר הפסיקה לדמם, ואינה מפרישה אפילו טיפה אחת של דם?

שאלה זו, שלכאורה אין לה תשובה הגיונית ממבט ראשון, מוסברת ברגע שאנו מתעמקים ומכירים טוב יותר, את המתרחש באותם הימים בתוך הרחם.

הפסקת הדימום בתום תקופת הוסת, איננה כלל הוכחה או סימן שפנים הרחם הבריא

לחלוטין מתהליך הפירוק שעבר זה עתה. הפסקת הדימום מבשרת רק על התחלת התהליך של צמיחת תאים חדשים, ובניית קרום הציפוי הרירי של הרחם שנהרס קודם לכן - תהליך שיסתיים רק בתום שבעת הימים. כלומר: רק בתום שבעת הימים של תקופת השגשוג, ולאחר שכבר התפתח ונוצר קרום חדש המצפה את פני הרחם, ניתן לומר שהרחם החלים כליל. קיום יחסים בתקופה זו, עלול לגרום לזיהומים ולדלקות.

3. התקופה השלישית מתחילה מ"מועד הביוץ" נכלומר: היפרדות ושחרור התא הקרוי "ביצית" מן השחלה, המתרחש מידי חודש באמצעו של המחזור החודשי, בכדי שהאשה תוכל להרות, אם וכאשר תא זה יבוא במגע עם תא ממין זכר, ומסתיימת בעת הופעת הוסת הבאה. היא קרויה בפזיולוגיה בשם "תקופת ההפרשה", מכיון שבה הקרום הפנימי של הרחם מתפתח ומתעבה על ידי בלוטות הפרשה, כהכנה להריון צפוי. תקופה זו מקבילה וחופפת גם היא לתקופה השלישית לפי היהדות, המתחילה אחרי טבילת האשה במקוה טהרה, שאז בני הזוג מחדשים את קיום יחסי האישות, עד להתחלת ההפרשה הדמית של המחזור הבא.

תקופה זו היא ללא צל של ספק, המתאימה וההגיונית ביותר, מבחינה רפואית, לקיום יחסי אישות, וזאת מהסיבות הבאות:

- * הרחם החלים כליל מתהליך הפציעה שעבר עליו.
- * קיים כבר קרום רירי חדש המצפה את פנים הרחם.
- * החומר החומצי, המופרש בפרוזדור המוביל לרחם, מחטא בתקופה זו בצורה מירבית, ומסוגל להגן מפני חדירת חיידקים, העלולים לגרום לזיהום ברחם ובחצוצרות.
- * בתקופה זו, יש יכולת ביולוגית להפרות את הביצית, היות ואז בא מועד הביוץ, ובוזה מתגשם, בין היתר, היעוד הביולוגי של המשפחה - הריון והבאת צאצאים.

למרות שתורת ישראל איננה ספר רפואה, ומטרתן העיקרית של מצוות התורה, איננה בהכרח רק שמירת בריאות האשה, מפליא להיווכח, איך הפיזיולוגיה והרפואה המודרנית של ימינו, מאפשרות להסביר בצורה הגיונית את ההלכות הללו שהן בגדר "חוק" נמצאות שאינן מובנות לשכלנו.

עובדות מספרות

לאחר הבנת ההקבלה בין השלבים והתקופות השונות של המחזור החודשי, מבחינת ההלכה היהודית ומדע הרפואה, השאלה המתבקשת מאליה היא: האם מדע הרפואה, מצביע על נתונים ועובדות, המוכיחים בצורה ברורה וחד משמעית, שקיום הנחיות אלו לחיי אישות לפי היהדות, משפיע לטובה על בריאותה של האשה, ומונע ממנה מחלות?

הרפואה מצביעה על העובדה הסטטיסטית הידועה והמפורסמת, שסרטן צואר הרחם, שהיה עד לפני עשרות שנים הנגע הממאיר השכיח ביותר אצל נשים לא יהודיות בעולם כולו, כמעט ולא היה מצוי אצל נשים יהודיות. וזאת בכל הפוזורה היהודית, ללא קשר לארץ, מוצא, עדה וכדומה!

בשנים האחרונות, פחתה מחלה נוראה זו בשכיחותה במידה ניכרת בכל העולם, עקב גילוייה המוקדם, ובשלבים שאינם ממאירים, וזאת בעזרת בדיקה שגרתית ותקופתית של משטח צואר הרחם, ובדיקת התאים תחת מיקרוסקופ. למרבה הפלא והכאב, דווקא בשנים האחרונות חלה עלייה מדאיגה של סרטן צואר הרחם אצל נשים יהודיות, צעירות במיוחד, ועוד יותר בין ילידות הארץ.

מידי שנה מתגלים בארצנו כמאה מקרים חדשים של סרטן צואר הרחם, אצל נשים יהודיות. חוקרי הסרטן בימינו, תמימי דעים, שמחלת סרטן צואר הרחם - יש לה קשר ישיר עם יחסי אישות. מסבירים את סיבת השכיחות הנמוכה ביותר של המחלה, שהיתה קיימת עד לפני כמה עשרות שנים אצל נשים יהודיות, בצורה הייחודית של קיום ההפסקות ביחסי האישות, הקיימות אך ורק בעם היהודי. אורח חיים זה, היה עד לפני עשרות שנים, מובן מאליו אצל כל נשי ישראל בכל קצוות תבל, כמעט ללא יוצאות מן הכלל, גם בין נשים שלא הקפידו במיוחד על קיום שאר מצוות התורה.

חוקרי הסרטן מציינים, שחוסר הקפדה על היחסים בין בני הזוג לפי מסורת ישראל, בעשרות השנים האחרונות, וכן המתירנות המשתוללת בתקופתנו, מסבירים את אובדן ה"חיסון" בפני מחלה נוראה זו, ועליית שכיחותה מידי שנה אצל נשים יהודיות.

בריאות הגבר

גם לגברים צומחת תועלת בריאותית, גופנית ונפשית, משמירת ההנחיות היהודיות בנושא זה. מחקרים הוכיחו, כי אחוז ההפרעות בכח גברא, גבוה אצל גברים המקיימים יחסי אישות לעיתים תכופות בלי משטר ובלי הפסקות, הרבה יותר מאשר אצל אלה המקיימים יחסי אישות לפי הנחיות היהדות. על ידי משטר ההפסקות בקיום יחסי אישות, הגבר מתרענן, מחזק ומחדש את כוחות הפרייון שלו, ונוצרת עלייה ניכרת במספר הזרעונים, מהירותם וכוחם הישרדותם. כמו כן הדבר מאפשר לו להצליח לקיים יחסי אישות בגיל זקנה ושיבה.

עד כאן ממאמרו של ד"ר שוסהיים. ועכשיו נפנה לתועלות נוספות הטמונות בשמירה על דיני "טהרת המשפחה", החשובות לא פחות מן התועלות הרפואיות.

הקומקום והתרמוסטט

פתגם צרפתי אומר, כי זוג המחליט להינשא דומה לזוג המחליט לשתות בצוותא כוס תה. מה עושים? שמים את הקומקום על האש, וממתיינים למים שירתחו. המים מתחממים, חומם גובר, הם מבעבעים והקומקום שורק. זהו, הגיע הרגע. קמים, מוזגים את המים לספלים. התה מוכן, אפשר לשתותו. אבל מאותו רגע הוא הולך ומצטנן...

יום הנישואין - אהבה בוערת, משיכה הדדית. ומה קורה אחר כך?... מדוע הכל הולך ומצטנן, הולך ומתקרר? חוקרי הנפש, פסיכולוגים ויועצי נישואין התחבטו רבות בשאלה זו.

חיפשו - ומצאו "פתרון": שני מדענים אמריקאים, ד"ר מסטר וד"ר ג'ונסון ערכו ניסוי בקרב זוגות שהתלוננו על אובדן ענין בחיי הנישואין. הם הפרידו ביניהם לתקופה קצרה בת כשבועיים. כששבו ונפגשו, מצאו בני הזוג ענין רב ביניהם. אבל הענין לא נמשך יותר משבועיים. חזרו והפרידו ביניהם, וחזר חלילה. הניסוי הוכתר בהצלחה - כל עוד נמשך, אלא שבסיומו של הטיפול שבו בני הזוג לדירתם, והאדישות והניכור שבו לשרור במעונם, עם המתרחקות והטרוניות, המרירות והטינה...

את מה שהמדענים וחוקרי הנפש נפעמים לגלות, וידם קצרה מליישם, קבעה התורה הקדושה, ומיליוני יהודים מיישמים זאת דור אחר דור - למעלה משלושת אלפים שלוש מאות שנה!

אם בכל בית - האהבה דומה לקומקום רותח שהוסר מן האש, הרי שבבית היהודי מותקן "תרמוסטט" נפלא השומר על החום והאהבה. התרמוסטט הזה הוא כמובן דיני "טהרת המשפחה", המווסתים את חיי בני הזוג לימים של קרבה, ולימים של ריחוק פיזי, המביא לאחריי לידי קרבה מחודשת ומחוקת. ואין זה פלא ש"הבית היהודי" הפך לסמל של בית איתן, אשר האהבה והשמחה שוררים בו תמיד.

כמה מאירים הם דבריו של רבי מאיר בעל הנס, אשר אמר לפני כמעט 2000 שנה (מסכת נדה דף לא): "מפני מה אמרה תורה נידה לשבעה [אסורה על בעלה שבעה ימים לאחר תום הוסת]? מפני שרגיל בה וקץ בה, אמרה תורה תהא אסורה שבעה ימים, כדי שתהא חביבה על בעלה כשעת כניסתה לחופה".

כמה יפה הוא ליל הנישואין! מדוע שיהיה רק פעם אחת בחיים? אצל האשה היהודיה, השומרת על חוקי תורתה, חוזרות השעות היפות הללו, ותקופת החידוש שלאחריהן, שוב ושוב.

קבר רבי מאיר בעל הנס זיע"א

פסיכולוגים ויועצי נישואין רבים, מנסים כיום לאמץ גישה דומה לטיפול בזוגות, הנתקלים בקשיים וביחסים בין אישיים. הם מיעצים להם להימנע מקיום חיי אישות לפרק זמן מסויים, בתקווה שהריחוק יחדש את המשיכה הטבעית שביניהם. אולם הצלחתם היא חלקית מאוד, כי פירוד כזה, המכוון על ידי הפסיכולוג, מביא לא פעם לידי רגשות דחיה וניכור, לא כן כשהסיבה לפירוד זה הוא רצון הבורא.

הרב איסר יהודה אונטרמן זצ"ל, הרב הראשי לישראל, אשר במשך עבודתו בבית הדין הובאו לפניו תיקים של זוגות רבים, מעיד: "ראינו בעינינו במשפטים שבין זוגות נשואים, מקרים שכיחים, כי לפעמים הבעל זלזל באשתו והרשה לעצמו לדבר ולעשות ככל העולה על רוחו, אף שידע היטב כי הדברים ירגיזו את אשתו. כתוצאה מהסבל עזבה האשה את הבית, ואחרי זמן מה הגיע הבעל להכרה כי "לא טוב היות האדם לבדו", לפתע הבין כי אשתו הינה עזרתו בכל תחומי החיים, או אז החל בדרכים שונות להשתדל שתחזור אליו, בהבטיחו לשנות לטוב את יחסו כלפיה. נוכחו כי הסיבה העיקרית שגרמה ליחסו הפרוע קודם לכן היתה, "מפני שרגיל בה וקץ בה" ולא ניתן זמן מתאים לרגש ההשתוקקות שלו להתגבר ולהרגיש במה שיש לו, על ידי ציפייה לזמן שהאשה תהיה שוב קרובה אליו. ימי הבדיקות ממלאים תפקיד זה לחדש את אהבת הזוג ולחזקה". (טהרת המשפחה והיקף השפעתה)

ד"ר ברנרד שפיר, סקסולוג מבית החולים "הדסה" בירושלים: "במשך שלושים ושש שנות שרותי בטיפול בהפרעות בחיי המין באירופה המערבית, בארצות הברית ובארץ ישראל, עברו אצלי לבדיקה וטיפול רפואי קרוב לשמונת אלפים זוגות נשואים. מתוך נסיוני הנני מעיד, כי הפרעות בחיי המשפחה הן נדירות אצל זוגות השומרים את דיני הטהרה כדת וכדין. ברור הוא, כי הזהירות והפרישות של דיני טהרת המשפחה, תורמות הרבה לשלום בית של בני הזוג, וחיי המשפחה שלהם יותר מבוססים ויותר תקינים". (טהרת המשפחה בישראל תשי"ג עמוד ל"א)

ד"ר ברנרד שפיר, סקסולוג מבית החולים "הדסה" בירושלים: "במשך שלושים ושש שנות שרותי בטיפול בהפרעות בחיי המין באירופה המערבית, בארצות הברית ובארץ ישראל, עברו אצלי לבדיקה וטיפול רפואי קרוב לשמונת אלפים זוגות נשואים. מתוך נסיוני הנני מעיד, כי הפרעות בחיי המשפחה הן נדירות אצל זוגות השומרים את דיני הטהרה כדת וכדין. ברור הוא, כי הזהירות והפרישות של דיני טהרת המשפחה, תורמות הרבה לשלום בית של בני הזוג, וחיי המשפחה שלהם יותר מבוססים ויותר תקינים". (טהרת המשפחה בישראל תשי"ג עמוד ל"א)

בעל ספר החינוך (מצוה קס"ו) כותב, שזו הערובה למניעת בגידת הבעל: "רבותינו זכרונם לברכה גילו במצוה זו אחת מן התועלות הגדולות שיש בה, מלבד רוב טעמיה הגדולים והחזקים. וכתבו שיש תועלת בהרחקת האשה קצת זמן, כדי שתתחשב על בעלה יותר בזמן המוכשר, ולא יקוצו זה בזה לרוב התמדת קרבתם, ויתנו עיניהם בגופים אחרים - כמו שיעשו רוב האומות שאינם גדורים בגדרינו החמורים".

ה"ריתמוס" של האשה

נפלאים הדברים, אבל זה עדיין לא הכל! חוקרי הנפש גילו לאחרונה עובדה נוספת, המאירה באור נוסף את מצות "טהרת המשפחה".

מחקרים גילו, שבגוף האשה קיים "ריתמוס" - תקופות של עלייה ותקופות של ירידה. הדבר בא לידי ביטוי במערכות הגוף השונות: פעולות הלב, לחץ הדם, כח השרירים, חילוף החומרים וכו'. ה"ריתמוס" הזה פועל לא רק מבחינה גופנית, אלא גם מבחינה נפשית: שעות וימים של התרוממות רוח ומרץ שופע, מתחלפים בשעות וימים שאין בהם חפץ. בתקופת השגשוג והעלייה האשה חפצה בקרבה ובמגע, ואילו בתקופת השפל והירידה האשה מעדיפה להסתפק בגילויי חיבה אחרים, וקיום יחסים עלול להכביד עליה ואף להטריד אותה. (ד"ר יאן ולדה מהולנד)

כתוצאה מתופעה זו יכול להיווצר לעתים קרובות המצב הבא: האשה מקבלת וסת, ומרגישה שיש לה צורך בתקופה של פרטיות והפסקה מקיום יחסים. הבעל אינו מרגיש זאת, וגם אינו מורגל באיפוק וריסון עצמי בנושא זה, וכעבור מספר ימים מועט חפץ לקיים יחסים. הוא מקבל את סירובה של אשתו בחוסר הבנה, נראה לו שהיא מתחמקת ממנו בסתם תירוץ, ואולי לא מספיק אוהבת אותו. ואילו האשה מרגישה שאין מבינים ללבה, ואין מתחשבים ברגשותיה. מצבים אלו יוצרים תסכולים וכעס מצטבר, ופעמים רבות מביאים אף ליצירת חיץ נפשי בין האשה לבעלה, לקרירות וחוסר רגישות.

בני זוג השומרים על מצות "טהרת המשפחה", אינם מוטרדים מתסכולים אלו. זמני הקרבה והריחוק הפיזי בין בני הזוג לפי דיני התורה, מותאמים בדיוק לתהליכי הגאות והשפל הביולוגיים של האשה.

**"איש ואשה שזכו שכינה ביניהם,
לא זכו - אש אוכלתם"**
(סוטה יז)

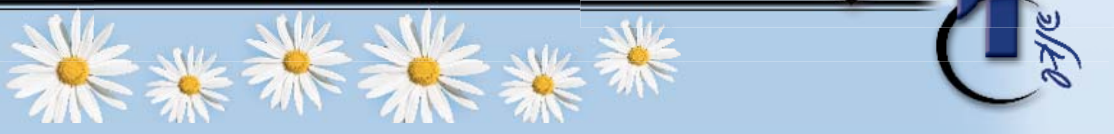
אהבת האיש והאשה היא כמו אש. אש יכולה להיות חיובית וטובה - מחממת, מאירה, מניעה מכונות וכלי תחבורה. העולם אינו יכול להתקיים בלי אש! אולם האש יכולה גם להיות הרסנית עד מאוד - שורפת וגורמת סכנות ונזקים כבדים. במה הדבר תלוי? בשליטה! אש ששולטים עליה היא אש חיובית, אך אש שאין עליה שליטה היא אש הרסנית. מצות "טהרת המשפחה" דורשת שליטה בין בני הזוג, ודווקא שליטה זו גורמת שאהבתם תהיה חיובית מאד. אם לא - זו פשוט אהבה עצמית, אהבה הרסנית, "אהבה" שאיננה אלא התפרקות היצר, תענוג גופני רגעי, שאיננו קשור כלל עם אישיותו של בן הזוג. להיפך: זה קשור לא פעם באי התחשבות באשה, ולעתים גם בחוסר אחריות כלמיה! כאשר הא[י]ש והאש[ה] מכניסים את שמו של ה' [י-ה] ביניהם [כלומר: מווסתים את יחסיהם לפי רצון ה'], אז הם זוכים לאושר. אך אם הם חיים ללא הנחיות הבורא יתברך, נשארת רק ה "אש", חלילה. כפי שאמרו חז"ל (ויבמות סב): "לא איש בלא אשה, ולא אשה בלא איש, ולא שניהם בלי שכינה!"

ד"ר סטופס מבריטניה, רופאה לא יהודיה, שהתגרשה מבעלה, ערכה מחקר על חיי הנישואין, וכתבה: "אני שילמתי מחיר כה גבוה עבור חוסר הידע שלי, עד שאני רואה לעצמי חובה קדושה לבוא ולהזהיר את הנשים האחרות, שלא תיכשלנה כמוני". היא חקרה את העניין בשיטתיות וגילתה את המחזוריות הקבועה הקיימת ביחסי האהבה לבעל - עונה של גאות מינית, ועונה של שפל. היא טוענת, שאילו נשמרו עונותיה בהתאם להרגשותיה, הרי שהאושר שלה היה בטוח. לתמהונה היא גילתה, שתקופות אלה תואמות בדיוק את התקופות שבהן חיי אישות אסורים או מותרים לפי חוקי הדת היהודית. היא מוסיפה ואומרת: "שמעתי על חוקי הדת היהודית. זה החוק המתקדם ביותר בעולם בשטח זה. אלה שטידרו את חייהם לפי חוקים אלה, הם המאושרים".

הרמת כבוד האשה

יש שחושבים כי מצות טהרת המשפחה מבזה חלילה את האשה, בזה שמייחסים לה את המושג "טומאה" [על מהות מושג זה נדון בפרק נפרד]. והנה במבט בוחן יותר, ניתן לראות כי ההפך הוא הנכון - מצוה זו מריימה לאין שיעור את כבודה של האשה.

פסיכולוגים, פסיכיאטרים ועובדים סוציאליים יודעים להצביע על בעיה המטרידה נשים נשואות רבות, וגורמת להן לתחושת מועקה כבדה. האשה, החפצה ביחס אמיתי של חיבה וקרבה מצד בעלה, חשה לא פעם כי היחס הזה תלוי לרוב, בקשר הפיזי שביניהם. תחושותיה העדינות משדרות לה תחושת עלבון וניצול. האשה חפצה ביחס אוהב שיתבטא אף במישורים אחרים, ושבעלה יתייחס אליה כאישיות וכאדם חושב, ולא שההתייחסות אליה תהיה כאל קישוט, בובת חרסינה, או איזה צעצוע שתפקידו לגרום הנאה לגבר.

אצל בני זוג השומרים על דיני "טהרת המשפחה", זוכה האשה לפרקי זמן שבהם יחסו של בעלה כלפיה אינו תלוי במגע פיזי. עליהם לפתח יחסי קירבה ואהבה בדרכים אחרות, ומתוך כך להגיע אל הדבר שכל אשה כל כך חפצה בו - "אהבה שאינה תלויה בדבר".

ד"ר ז.ח. ליפשיץ, פסיכולוג, ניסח את הדברים באומרו: "בפרק זמן זה שהאשה אסורה בו לבעלה, ניתנת לבעל הזדמנות לפתח את יחסו האנושי כלפיה, ללא תלות בדחפים היצרניים. הוא לומד לראות את אשתו כאדם, לשים לב לרגשותיה, ולבטא את אהבתו אליה בדרכי חיבה מילוליות ובמחוות עזרה. זה הזמן בו מגלה הוא את הצד האנושי שבאשה, מבין לליבה ומכיר בעצמיותה ובתכונותיה היחודיות. זה הזמן להעריך את עולמה הפנימי והרוחני".

זוגות שלומדים לבנות את הקשר ביניהם על בסיס רוחני פנימי, ולא רק על בסיס פיזי, מסייעים לעצמם אף בטווח הרחוק. במשך השנים, כאשר הם מתבגרים, והקשר הגופני באופן טבעי הולך ונחלש - הקשר הרוחני ישאר איתן ויציב. לא כן זוגות שהתרגלו לבסס את הקשר ביניהם בעיקר על בסיס גופני, אשר בהגיע תקופת ההתבגרות, הקשר ביניהם הולך ומתרוסק, כפי שאכן קורה לזוגות רבים שחיו ב"שלום" והגיעו לידי גירושין דווקא בשנות ההתבגרות.

ולסיכום:

לאור כל האמור, אין להתפלא על הצהרתו של ד"ר קרפילד, בקונגרס הבריאות העולמי, שהיה מן הראוי שכל האנושות תאמץ את חוקי טהרת המשפחה שביהדות.

הנה כי כן, התממשה כאן ההבטחה האלוקית שנמסרה מפי משה רבנו, מנחיל התורה הקדושה (דברים ד ה-ו): "רְאֵה לְמַדְתִּי אֶתְכֶם חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים כְּאִשֶּׁר צִוִּינִי ה' אֱלֹהֵי... וְשָׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם פִּי הִיא חֻמַּתְכֶם וּבִינַתְכֶם לְעֵינֵי הָעַמִּים, אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן אֶת כָּל הַחֻקִּים הָאֵלֶּה וְאָמְרוּ רַק עִם חָכְם וְנִבּוֹן הִגִּי [העם] הַגָּדוֹל הַזֶּה".

כל הגילויים המיוחדים הללו אודות התועלת המרובה שמופקת משמירת המצוה היקרה - מצות "טהרת המשפחה", מחזקים את אמונתנו בכך שכל המצוות כולן, כולל מצוה זו, ניתנו לנו מאת בורא העולם, אשר לתבונתו אין חקר, ולא מאת גורם אנושי. את התורה הקדושה על כל מצוותיה נתן לנו בורא עולם לפני למעלה משלושת אלפים שלוש מאות שנה - אז בודאי לא נעשו עדיין כל אותם מחקרים שאנו יודעים עליהם היום, אשר גילו מעט מן התועלת הנפלאה הצומחת משמירת המצוות. רק בורא עולם, שהוא יצר את העולם הנפלא והמורכב שלנו, והוא זה שיצר את גופנו, רוחנו ונשמתנו, ידע לתת לנו את המרשם הנכון והאמיתי לחיים מתוקנים. כאב אורח נתן לנו "הוראות יצרן" כיצד להשתמש באופן הטוב ביותר בעולם שבו אנו נמצאים, כדי להפיק ממנו את מלוא התועלת, ומבלי להינזק חלילה.

כמובן שמה שהתגלה איננו מקיף, ואפילו לא מתחיל לגלות את התועלת והטובה האמיתית והנצחית לעולם הזה ולעולם הבא, הצפונה בכל אחת ממצוות התורה. אולם יש בגילויים אלו כדי לחזק את אמונתנו בכך שאכן כל מצוות התורה - למרות שאין אנו מבינים אותן - ניתנו אך ורק לטובתנו, מאת אבינו אוהבנו - כפי שפונה אלינו בורא עולם בתורתנו הקדושה ואומר (דברים פרק י, ג-ד):

"וַעֲתָה יִשְׂרָאֵל, מַה ה' אֱלֹהֶיךָ שָׂאֵל מֵעַמּוֹ? כִּי אִם לִרְאֹה אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ, לְלַכֵּת בְּכָל דְּרָכָיו, וּלְאַהֲבָה אֹתוֹ, וּלְעֹבֵד אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ; לְשָׁמֵר אֶת מִצְוֹת ה' וְאֶת זִקְתָּיו אֲשֶׁר אֲנִי מֵצִוְךָ הַיּוֹם - לְטוֹב לָךְ!"

פניה מלאה אל לבי, אליך באהבה!

אחי היקרים לי מאוד, רציתי לשתף אתכם באפסודה מעניינת.

בהלנה ומתומה גדולה התעוררה החצות ליליה סביב הבן רב קומות. אש התלקחה בקומת המקלט, והתחילה להתפשט ולעלות מעלה מעלה. דיירי הבנין הריבם ישנו את שנתם בשלנה ובשאננות, וככל לא היו מודעים לסכנה הגדולה האורבת לחייהם! העורבים והשבים נחלצו מיד לעזרה, הצמינו מכה אש, והקימו קול צעקה כדי לעורר את דיירי הבנין. מכה האש הגיעה, כבאים חרוצים ניסו להשתלט על לשונות האש הגדולות, ואחרים בינתים העמידו סולמות, מתחו חבלים, ופנו בהיללות מבית לבית להעיר את הישנים ולעזור להם להימלט.

רבים מדיירי הבנין התעוררו בהלה, ומיהרו להמלט על נפשם. אולם היו אחרים שכלל וככל לא מיהרו לעשות זאת, מסיבות ושיקולים שונים:

הדייר מן הקומה השלישית - כעס מאוד על הכבאים: מדוע אתם מפרעים לי לישון? ועוד באים ומספרים לי סיפורי בלהות על איזו אש מתלקחת... על איזו אש אתם מדברים בכלל?! ראו כמה נעים לי המיטתי הריכה והנעימה, עזבו אותי, תנו לי להמשיך לישון הנחת, אני באמצע חלום מתוק...

הדייר בקומה שמינית, היה דווקא יותר סבלן, הוא לא צעק על הכבאים, אבל הוא הסביר להם הנחת, שיתכן מאוד שהם צודקים, וכך הסיפורים על האש המתלקחת אכן נכונים, אך עליהם פשוט להבין אותו שקשה לו עכשיו לרקום מן המיטה, הוא אחרי יום עמס במיוחד, מה גם שהוא מפחד מאוד לרדת בסולם מן הקומה הרביעית עד למטה, כי יש לו פחד גבהים, וגם קצת קריי בחולץ... לכן עדיף שיעזבו אותו וינחמו לו להמשיך לישון. קשה לו, באמת קשה לו.

בקומה החמישית, גר סטודנט אחד אינטליגנט במיוחד, הוא שפסל את עינו והביט על הכבאים הכובד ראש. "תראו", הוא אמר, "מבחינה מדעית אני צריק לבדוק אם אכן קיימת סכנה לחיי: ראשית - מי אמר שאכן פרצה אש? הוכיחו לניו הרי בהחלט יתכן שהאור שראיתם הוא איזו להקה של חתוליות שנחתה בקומת המקלט, ואלו השתקפות של הרוק, או משהו אחר. אין זה מוכח שמדובר באש דווקא. וריח העשן? גם הוא לא מוכיח בהכרח על התלקחות האש! עשן יכול להיווצר גם משפשוף של מתכות, או כתוצאה מתהליכים כימיים שונים. מבחינה פסיכולוגית אף יתכן מאוד שריח העשן כלל אינו קיים במציאות, אלא רק בתודעתכם, מכיוון שאתם חושבים שראיתם אש, ובעקבות כך תמוס שאתם משדר אל עצבי הריח תחושה של ריח עשן. בקיצור - מבחינה מדעית, אין כאל שום הוכחה ברורה שאכן פרצה אש.

שנית - גם אם נניח שפרצת אש בקומת המקלט, עדין אין זה ברור, שהאש תפגע
לקומה החמישית כי מבחינה פיזיקלית האש נלחצת רק בחומרים דליקים, ומבחינה
הסתברותית ישנה סבירות לא מבוטלת שהאש לא תיתקף בחומרים כאלו, ותכבה
מאלה. מה גם שהסטטיסטיקה הוכיחה, שכבאי מכבי האש מצליחים לכבות כ- 50%
מהשריפות טרם הגעתן לקומה החמישית. טוב, לא אלאה אתכם בהסברים מדעיים
נוספים, אך דעו כי קיימים כאלו ספקות מדעיים כבדי משקל, ואין זה ברור כלל
שנשקפת סכנה לחיי. לכן טוב יותר שבינתיים תצטוו לנפש, עד לברור הענין.

אנך אותו סטודנט הר דייר אחרי. הוא קצת התלבט אם לרדת או לא, אולם כאשר ראה
שאנשים נוספים נותרים עימו הבנין, וברט שביניהם יש גם סטודנט כה משכיל, נרעע
ואמר, שבעצם גם הוא מעדיף להשאר הבית, סוף סוף הוא אינו לבד, ויחד עם כולם
הוא כבר יצליח להתנדב...

והיה דייר נוסף, שדווקא מאוד השתכנע שכדאי לצאת מן הבנין, הוא כמעט התחיל
לרדת בסולם, אבל כשראה את כל האנשים העומדים למטה, התבייש לצאת לעיניהם
עם פיגמה לריחוב...

ומה היה הסוף? בסוף כלם "נצטוו" ... מי שהבין שאכן מדובר באש, וקם וברח - ניצל.
ומי שמ"שיקוליים" כאלו ואחרים החליט להשאר הבית - "ניצלה"...

אחי היקרים, האמת זהו סיפור דמיוני!

שומעים אנו אזרחות חמורות אודות החיוב לשמור "טהרת המשפחה", שומעים אנו כי
מדובר באיסור של "כרית" - נצק רוחני עצום למצבנו העולם הבא. ומנה התגובות?

- עולם הבא, לא עולם הבא - עזוב אותי מסיפורים. ראה עכשיו כמה טוב לי, אני
עושה "חיים"! תן לי לחיות ב"ביצ" בלי הלבולי ראש. (הוא שכח שהחיים פורחים כמו חלום...
הוא גם לא זכה לטעום את הטעם הנפלא של "חיים של תורה")

-יתכן שקיים עולם הבא, אך מה אמרי? קשה לי מאוד לריסן את עצמי! אני אדם סוחר
מטבעי, וגם לא חונקתי ולא גדלתי על הדברים הללו. אנא, תעזבו אותי. קשה לי,
באמת קשה לי.

- עולם הבא, אתם אמרים? בורא עולם כותב כק בתורה? ובכן, מבחינה מדעית
יש כאלו ספקות רבים. ראשית - מי אמר שיש בורא לעולם? התיאוריה היוווחת היא
דווקא שהעולם נוצר מפיצול - "המפץ הגדול", או בתוצאה מתהליך אבולוציוני
מורכב. שנית - מי אמר שהיה מעמד הר סיני? אולי משה רבנו הפגש את כל העם,
וכל המעמד היה רק בדמיון? ויש כאלו עוד ספקות מדעיים רבים, שאינן רוצה להיכנס
אלהם, לכן טוב יותר שתניחו לי להמשיך לחיות את חיי בלי הפרעה. (אדוני היקר, לכל
ה"ספקותי" שלך יש תשובות והוכחות ברורות, אבל מה לעשות שאתה מעדיף להמשיך לישון...?)

- לשמור טהרת המשפחה, אתם אמרים? הממ... ובכן, הביטו וראו כמה אנשים אינם
שומרים. אם כן אני כבר אסתדר עם העולם הבא, העיקר שאני לא לבד.

- טהרת המשפחה? כן, אתם צודקים בהחלט, צריך להתחיל עם זה. אבל רגע אחד...
אם החברים שלי ידעו על כך, הם יחשבו שנבלתי על הראש, או שתלולה נהיית 'דום'
או משהו כזה. איזה בושות... ד', תעזבו אותי.

אח יקרי, אחות יקרה! האמת אלו הן התגובות הצפויות מאדם הר דעתני!

השגת תאווה הגשית ואי היסון היצרי, מפני חוסר התבוננות ושימת לב או מחוסר נכונות לשנות הרגלים - מוכן האדם חס ושלום לגרום לעצמו נזק כה גדול ונצחי, לאבד את נשמתו ואת חיי הנצח שלו? הלא כל ה"סיבות" וה"שיקולים" שהזכירו הם תענוג של היצר הרע, המפתה אותנו להתכרבל תחת השמירה החמה, להמשיך בהרגלי חיינו, ולהתעלם מן האמת הצודקת.

אם אכן יש איזה ענין בנושא "טהרת המשפחה" שעדיין לא הוברר לך די הצורך, אם יש לך שדיו אלו שהן ספקות - עליך לברר את העניין ביסודיות ובדחופות, בפשט הדברי! לא נצניח, לא ניתן למחילי החיים לאבד מאתנו את העיקר שלשמו האנו לעולם.

נראה לעצמנו, מה היינו עושים אילו היינו יואים בן אדם עומד ליפול לתהום, ואנו צודקים לעברו: "עצור!!" והוא ממשיך, כשחיוק גדול על שפתיו, ואמר בינתיים בוטחתי: "עזבו אותי...". ונסה לחשוב הרצונות, מה היינו עושים? אין ספק שאם הייתה לנו מעט אכפתיות כלפיו, היינו פשוט מחזיקים אותו חזק בשתי הידיים ועוצרים אותו בכח.

כן, אם היינו יודעים יותר בתחושות לאיזו תהום מפילה אותנו העבירה, הלא ספק, לא היינו נותנים שינה לעינינו, אלא רצים מאחד לאחד, מעשרים אותו בכח ואומרים לו: "עצור...!!". האחריות ההדדית שלנו, לא הייתה נותנת לנו להמשיך את מעללנו חיינו בשלמה, כשמעגל יש אחים יקרים, המאבדים את חיי הנצח שלהם בשאלנות.

ומדוע איננו עושים זאת? ראשית - מפני שאנו לא מספיק מרגישים וגם אם יודעים בשלנו עד כמה מסוכנת היא העבירה. ושנית - מפני שכאן בסופו של דבר, הבחירה - לטוב ולרע - היא אך ורק בידינו של כל אחד ואחד. אדם יכול להטביח לחברו, לבאר לו את חומרת הדברים, להוכיח לו, אך הבחירה הסופית היא אך ורק בידינו - להתעלם מן האמת ולהמשיך במעללנו, או לבדוק את הדברים הרצינות ולקחת את החיים לידיים.

ואתן לך נקודה נוספת למחשבה, אחיותי היקרה,

נשים רבה, אלו אנשים אכן החליטו כן לשמור טהרת המשפחה? האם מדובר באיזו קבוצה צניחה של קומץ חרדים שחורים הדבקים באמונתם הפנאטית? נתבונן לרעה, הרי בתוך קבוצה זו יש כה הרבה אנשים משכילים, אינטליגנטים, עם ראש על הכתפיים. יש את גדולי הדור, אשר הגיונם, עומק מחשבתם, וכוח שיפוטם הבהיר והחד - מעוררים התפעלות בקרב כל מי שזוכה להכירם מקרוב. ויש גם קבוצה ענקית של בעלי תשובה, אשר בתוכם מדענים גדולים, רופאים, אנשי מקצוע בכירים, ועוד אנשים מן השורה הראשונה. וטהרת המשפחה לא התחילה מהיום... היא נשמרה במשך למעלה מ - 3,300 שנה, על ידי מיליוני יהודים משכילים וחכמים, אשר הגיונם במשך כל הדורות התפעלו מחכמתם ומתבוננתם העמוקה.

דוגמא קטנה: הרמב"ם שכיתב בחומרה רבה על ענין טהרת המשפחה, מי הוא היה? סתם "יהודי פנאטי"? הלא ידוע שהוא היה הוגה דעות ענק, איש מדע, רופאו האישי של המלך צ'לוא א-דין המצרים. דוגמא נוספת רבי יוסף רוזין (ההצ'וב'יה) צ"ל, האם ידוע לך משהו מאתונותו העצומה? הידעת כי כאשר אחד מראשי ה"מסכילים" נפגע עימו, הוא יצא נרעש ונפעם מגודל גאונותו, והתבטא ואמר, כי 'מנהגו' ביה אפשר לחצוב אלף אינטליגנטים? אלו הן דוגמאות מעטות. כל מי שבהי מעט בהיסטוריה, יודע עד כמה היו גדולי ישראל בכל הדורות נערצים בחכמתם על חכמי וגדולי אומות העולם. ספרים רבים נכתבו אודות

"הראש היהודי" הפיקח, וחכמת העם היהודי הייתה מאז ומתמיד לשם דבר.

האם כל זה לא שווה ולא מצריק לברוק את הנושא יותר בהציונות?

והנה, אחי היקריים לי מאוד, אם אנו כבה תוהים ומתלבטים אם ה"עסק" הזה של טהרת המשפחה הוא כדאי ומשתלם, ומנסים לשקול הפסדים מול רווחים, אז בל נשכח לקחת בחשבון גם את הצד הריווחי העצום של שמירת המצוות. האם יכול משהו מאיתנו לשער מהי ערכה של מצווה?! מהו גודל השכר שניתן בעבורה?!

חכמתנו ומצוות את העולם הזה לאי אילן יתלומים, ואבנים יקרות. רוב אנשי האי כלל לא מודעים לרכוש העצום המצטבר בשותק, הם רומסים את היתלומים בהגליהם ואין הם יודעים כי מעברה לים הם יכולים להשיג תמורת אבנים אלו כל מחמד תבל ומעמי ארץ. אולם החכמים שבהם, המכירים בערכן של האבנים, משתדלים ככל יכולתם לאסוף לעצמם עוד ועוד אבנים. הם מביאים ארזים, תיקים ומצודות, ומתנאים אותם באבנים לרוב, ומריב שמחתם אינם מרגישים כלל יגיעה וטורח בעמלם, הלאו בעד כל יתלום שהם אוספים, יוכלו להשיג עושר והנאות פי כמה וכמה יותר מכל הנאות שיכלו האי להציע בפניהם כרגע.

כן, "הצד הקב"ה לזכות את ישראל, לפיכך הרבה להם תורה ומצוות" משנה אבות, י, יא. כל חייו של היהודי מוקפים במצוות: בלבוש, באכילה, בעסקי ממון, בחיי המשפחה. היצר הרע מתעצם בנאמנות בזה נטל מכביד, ישכנע אותנו עד כמה טוב וכדאי להיות "חופשי", לבלות את הזמן ולפרוק עול תורה ומצוות, אך החכם יודע שכל מצווה היא יתלום יקר, שבורא עולם נצח לנו אותה אך ורק מאהבתו אותנו ומרצונו להטיב לנו, בעולם הזה ובעולם הבא.

הגאון מילנא לפני פטירתו התחיל לכתוב. על מה הוא בכח? על כך שהוא עומד לעזוב את הנאות העולם הזה? לא ולא, דבר זה ודאי לא הטריד את הצדיק אשר כל חייו הוקדשו לתורה ולעבודת ה'. ודאי גם לא הטריד אותו הפחד מן המוות, כי צדיקים רואים תמיד לנגד עיניהם את יום המיתה, והם הולכים לקראתו בצעד בטוח, מתוק הכנה תמידית אל החיים שאחרי... אך מה כן הטריד אותו, בהיפרדו מהעולם הזה? האיתה שעה משמעותית, אחז הצדיק בציוותיו ובה: "כמה קשה להיפרד מן העולם הזה, שעל ידי מצווה קלה של הציוות, זוכה האדם לשכר אין קץ בעולם הבא, ואיה איפה אפשר למצוא מצווה כזאת בעולם הנשמות?!"

כל מצווה היא יתלום, כל התקבחות על היצר היא אנציה יקרה, כל הקרבה קטנה למען רצון ה' היא זכות נפלאה העומדת לנצח. אשתנו מה טוב חלקנו שזכינו להיות בני העם הנבחר, לקבל תורה ומצוות, אשר בתוכן מתנוצצת לה לתפארה מצוות "טהרת המשפחה", המצבה אותנו באושר נצחי ואינוספי בעולם הזה ובעולם הבא.

אין לנו אלא לסיים בדבריו של בורא עולם בכבודו ובעצמו, אשר כתב בתורה, פניה אישית המופנית מאה רחמן אליו, בני ובנותיו: "במיים ובימת נפת לְפָנַי, הַבְּרִיבָה וּבְקָלָה, וּבְמַחַת בְּמִיַּם לְמַעַן תִּתִּיב אִתָּה וְצָדִיק". כל האפשרויות פתוחות לפניך, לטוב ולמנוח, הבחירה היא אך ורק בידיך, וכלי אילן תקוה עזה ותפילה לבורא עולם שינחה אותך בדרכי הנבונה, האמתית והטובה.

באהבה רבה

סיוור במשעול הטהרה

35 אך אמרו לך בלתי יהי' אלהיך "טהרה"?

בציור שלפנינו מתואר מסלול הטהרה של האשה - מעת קבלת הוסת, עד הטבילה במקוה:

לאחר שחודלה האשה לראות וסת, יכולה להתחיל בתהליך הטהרה, הכולל שלושה שלבים:
א. בדיקת הפסק טהרה. ב. ספירת שבועה ימים נקיים. ג. טבילה.

דהיינו: תחילה יש לוודא שאכן פסק הדם באופן מוחלט [זוהי בדיקת הפסק טהרה], לאחר מכן סופרת האשה "שבועה ימים נקיים" - בימים אלו היא בודקת עצמה לראות שאכן היא נקייה מדם. לאחר מכן טובלת ב"מקוה טהרה". ועתה נבאר שלבים אלו בקצרה אחד אחד.

בכל הימים הללו, מעת שראתה וסת ועד שתטבול במקוה, אסורים בני הזוג בקיום חיי אישות, במגע, חיבוק ונישוק, ושכיבה במיטה אחת. (ישנם גדרים נוספים, לבל ישלכו חלילה באיסור, כמבואר להלן בפרק ה)

בזיון אלו האשה "סוזה בשנים" - כלומר, סוזה [גמל] צדין le שנים
אמרו בינה ובין בלתי, "היאקו" למיניו, למיניו אלן אהבה אלה, ולמיניו - קיימה בנפליין.

שלב א - בדיקת הפסק טהרה

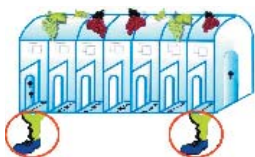
מטרתה: לברר שפסק הדם, כדי שתוכל להתחיל לספור "שבועה ימים נקיים".
זמנה: ביום שבו פסקה לראות דם, לקראת סוף היום, לפני שתשקע השמש. ובתנאי שחלפו ארבעה ימים מעת ששימשה עם בעלה.

אופן הבדיקה: רוחצה, לוקחת פיסת בד לבן, רך ונקי [הנקרא "עד"]. ניתן לקנות עדים אלו במקוואות וברוב רשתות השיווק, כורכת על האצבע ומכניסה בעומק הנרתיק, בתנועה סיבובית ויסודית לבל הדפנות.

כעת תבחין: אם יצא העד ללא מראה אדמומי כלל, יכולה היא לעבור לשלב ב'. אך אם עדיין יש מראה אדמומי, יכולה לנסות לרחוץ שוב ולחזור על הבדיקה, כל עוד שלא שקעה השמש. אם עדיין אין בידה בדיקה נקייה - תדחה בדיקה זו ליום המחרת.

שלב ב - ספירת "שבועה נקיים"

כעת, לאחר שעשתה בדיקת "הפסק טהרה", יכולה להתחיל לספור "שבועה ימים נקיים". בכל יום, עליה לבדוק את עצמה פעמיים: פעם אחת בבוקר ופעם אחת לפני השקיעה [באותו אופן של בדיקת הפסק]. אם קשה לה לבדוק פעמיים ביום [כגון שיש לה רגישות, פצעים וכדומה], תבדוק לכל הפחות שלוש בדיקות הברחיות, ואלו הן: א. בדיקת הפסק טהרה. ב. בדיקת היום הראשון של ה"שבועה ימים נקיים" (יום למחרת בדיקת הפסק). ג. בדיקת היום השביעי (יום הטבילה).

לאחר שתמו שבועה ימים רצופים, בהם נמצאה נקייה מדם, יכולה לטבול במקוה. זכרו! הטבילה תמיד תחול באותו יום בשבוע של הפסק טהרה. דוגמא: עשתה הפסק ביום שני [לפני השקיעה] - טבילה לאחר שבוע ביום שני [אחר צאת הכוכבים]

שלב ג - הטבילה

לפני הטבילה, צריכה האשה להסיר מעליה כל דבר שחוצץ בין הגוף למים, ולכן יש להתרחץ היטב, לחפוף את השיער ולסרקו היטב, ולהסיר כל לכלוך [אף, עיניים, אוזניים, צחצוח שיניים וכדומה]. סמוך לטבילה תענין בגופה שהוא אכן נקי כראוי, תברך ותטבול.

אלה רבו מאד בלא הנס: "אפני מה אליה טויה יונה אלהיה?
כיו אלהא אבונה אל בלתי כשגא כניסגה למופה" (משנה [נה ב' א.]).

כל הזכויות שמורות לא. וייסמן עיל: 02-9917941

התחלה

שאלו זב: ארבעת האפסאות וציונים
 אר שאלו שהיה הכנתיוס ביוג:
 הפסק שהיה, בצוק היום היאשון,
 בצוק היום השליו, וטלוה במקוה.

פרק א - מהו איסור נידה?

א. אשה שראתה וסת, הרי היא אסורה לבעלה, ואינה חוזרת להיות מותרת לו עד שתעבור את תהליך הטהרה, כפי שיתבאר להלן.

ב. ישנם מצבים נוספים שיכולה האשה להאסר על בעלה, ועליה לשאול רב מורה הוראה. כגון: א. אשה שאינה בימי המחזור, וראתה כתם דם על בגדה או על גופה. ב. אשה שהרגישה הרגשה של יציאת דם, אף אם כלפי חוץ לא נראה דם. ג. במקרה של בדיקה פנימית או הכנסת מכשיר כלשהו לנרתיק, ונמצא דם על המכשיר או על יד הרופאה או על הבגד. [כמו כן ניתן לראות פרטי דינים אלו בהרחבה בחוברת המורחבת "הטהרה בהלכה ובאגדה".]

ג. יולדת - בין אם ילדה ולד חי ובין אם הפילה, הרי היא נאסרת על בעלה ככל אשה נידה.

ד. בזמן שהאשה נידה, אסור לבני הזוג לגעת זה בזה, ואפילו נגיעה סתם שאינה של חיבה, וכל שכן בנגיעה של חיבה כחיבוק ונישוק וכיוצא. ולהלן (פרק ה) יבוארו הפרטים בהנהגות הבעל והאשה בימים אלו.

ה. נשואה ופנויה - איסור נידה שייך בין בנשואה בין בפנויה. ומאחר וכל הפנויות אינן טובלות עד חופתן, הריהן נידות, ואסור לגעת בהן. ואף אם היא משודכת לו אסור לגעת בה, שכל שלא נשאת לו בחופה וקידושין, אינה אשתו ואסורה לו.

ו. תהליך הטהרה - בגמר הוסת, על האשה לבצע שלשה שלבים כדי שתטהר לבעלה, ואלו הם: **א. בדיקת הפסק טהרה.** (יתבאר בפרק ב')
ב. בדיקות שבועה ימים נקיים. (יתבאר בפרק ג')
ג. טבילה במקוה טהרה. (יתבאר בפרק ד')

שלושת השלבים הללו, הינם הכרחיים לטהרתה, ואם תחסיר אפילו שלב אחד מהם, עדיין היא אסורה כבתחילה.

"סוגה בשושנים" - וכי יש אדם סג [גדר] שדהו בשושנים! דרך העולם גדרים שדותיהם בקוצים ובדרדרים, בשיחים ובגדרות. ומה הוא סוגה בשושנים? אלו המצוות שנמשלו לשושנים. כיצד? היה מתאנה לראות את עצמו בתוך חופתו, לפי שאין לו יום בעולם חגיג ממנו, שהוא שמח עם אשתו. מה עשה? הוציא ממון הרבה, הציע חופתו, בא להזיקק עימה - אמרה לו: "כשושנה אדומה ראיתי [מראתך אדום של דם]", מיד פירש הימנת! מי הפרישו ממנה? איזה נחש עקצו? איזה עקרב הזיקו? איזה גדר ביניהם? אלא דברי תורה שתתבה (ויקרא יח יט): ואל אשה בגידת טומאתה לא תקרבי!" (תנחומים כ תשא)

אומר החפץ חיים זצ"ל: "מי שמתחזק על נפשו ומתגבר על יצרו שלא לעבור על איסור נידה, חושבים לו כאילו קיים מצוה בפועל. ואם היה זהיר בזה כל ימי חייו - אין לשער ולהעריך כמה אלפים מצוות יתרבו לו על ידי זה... וביותר מזה, כשהוא גר באיזו מדינה שאנשיה פרוצים, ואצלם הופקר איסור זה לגמרי, ומלעייגים ממנו ומאשתו שמחזיקים במצות הטבילה כדת התורה, והם סובלים עלבון עבור מצות ה' יתברך - כמה גדל שכרם עבור זה לעתיד לבוא, וכמה יגדל שם כבודם לנצח. ודע שאף הלעג שהוא אינו אלא בתחילתו, אבל בהמשך הזמן יופסק הלעג, ואדרבה יתפרסם בעיניהם לתפארת, שהוא שומר דתו באמונה. ובוודאי יימצאו אנשים שיתנהגו גם כן כמותו, ואז לבד ממה שיקבל שכר עבור עצמו, עוד יקבל שכר עבור כל אחד מהם".

שאלה:

אני מאמין באוקיינוס, אהבתי ללמוד בכל יום, גורם חכמים לחסודג גורה ונסו, משגל
אנחנו עם הצולג בהגינות ובושרי. מכל חכמי אני שומע רק ממחאמו ועצוב. אם אינני שומע על
אסור הנורה - האמתים זה מה אמור בדעתי האוקיינוס? הוא אינני זוגי, אינני חוצה, ואינו זוגי
הזה לא אהב, זהו סך הכל דעתי שבינו לביןנו".

תשובה:

אולי הגפלא לשמור, שהגימסוטי הגורה לאסור הנורה הוא אמורה היפה יותר מאשר לאסור
זניבה ואסורים נוספים. דונש הדובר עליו הוא "כרג", שזהו אהב העונשים האמורים בוגר בגורה.
כפי ששאלתי:

ואל אשה בנדת טמאתה לא תקרב לגלות ערותה... כי כל אשר יעשה
מוכל התועבת האכה ונכרתו הנפשות העשת מקרב עמם: ושמרתם
את משמרתי לבדתי עשות מוזקות התועבת אשר יעשו לפניכם ולא
תטמאו בהם אני ה' אלהיכם".

מבן שאהר הגפלא על כך. מה כבר יכול להיות כל כך אמור באסור זה? מנוד אהלמיז אפס
שאינו שומע "טהרה המשפחה", נפושד ויגר מנזב? אולי הפומא הבאה גדעור אף אהבין זגא
26 יוגי:

אל אהב ממנוי הצבא היוד מיון פתימטיזי מאוב. יוס אהב, באמצד פדולה צבאי - נקודה
מזורה. הצבא בהאט לא היה נדעו, והוא נוסה למצוא גמגמ אבל לקשרי בה אף חכסיו.
פספס בגמלימו, ולא מצא אף מבוקשו, הביט בה וכה - ולפגד אורו דעיו: במחק מה ממנו
הגפלא אבל אהב מאוב. מוד הוציא ממליו אולי קטן, הקרב אל האבל במטהר אהב ממנו
המנה קטנה דבור חכסיו. אלא שבהקרב אל האבל הגיוס אמלו שט אכהיה, באומיז אדומיז:
"דעורי, אפניך ככלו אמלו ובקשרי". המיו לא הבין אמר הכוונה, הוא רק נכר שאין המשקב
הצהיר אהב שלא לעד כנבאוס אלו, כי הצבא יהודי נצק נבד וממור מאוב אבל ממנה. הצבאים
נהא בדעיו מועמיו בהאט: אופר נצק יכול להקים אף אהב דעמיו אילו גמגמ אבל דבור
חכסיו. ממי אינני זוגי אופר ציוו יקרי, סך הכל אוקר גמגמ אבל, זה הכל, לא צריך להעזיב...
בביטאון זה צדד המיו לקרא האבל, הגעלף מלטי האכהיה, דיק אף גדי הביטאון. ו... אהב

לדעמו גמגמ אבל קטנה. לא יוגר מזה, רק גמגמ אבל...
האם יוכל לשדר אמו מיו פטי אף הנצק העצום שומע בפדולמיז. האם יוכל לשדר כי קיימס כל
מדיניות הקשרי והממלל במנהר נהמה כגזאה מן המעשה היעודי שמהר.

כבר אמר הפגס: "המבין - מבין שהוא אינו מבין". הגורה הקדושה נעמה אנו על ובו בורא דולס,
אשר אבוננו אין אקרי. הוא ברר אף כל הדולמיו - דליונים וממנוים, ויקי הוא לבדו ונדד מהי
השפעה של כל פדולה. ישנן פדולות הנפאור קטנוג, אף השפעתן רבה ועדומה, ולכן בורא דולס
מנהר אומיז בהנמיז ביומיו ומפוטאו כיוצ אנהו בכל דעיו. אכן כן, בדעיו הקטנוג ויולה מצוה
טהרה המשפחה אהבפיס דעיון אישו שבינו לביןנו", אולם ביאומנו אף שטי האכהיה האמורים
- אף האמורה הגדולה שהגורה מומס אמורה זו, ואף הצבאים היבוס שהצבו אהמיון ז"ל אבל
ככל אוליה, דעיון אהבין דד כמה הצבאים זוליים וממנויים - אנו דעמנו ולדולס כולו.

פרק ב - הפסק טהרה

א. השלב הראשון לטהרה - ראשית עליה לוודא שאכן פסק הדם, וזהו הנקרא 'הפסק טהרה', שמוודאת על ידי בדיקה שפסק הדם, ובוזה היא מתחילה את תהליך הטהרה. רק על ידי בדיקה זו תוכל להתחיל בספירת "שבעה ימים נקיים", כלומר, שבעה ימים שלמים שיהיו נקיים בוודאות מדם.

ב. כיצד היא מוודאת שאכן פסק הדם? על ידי שבגמר הדימום היא בודקת את עצמה בדיקה פנימית, בבד הנקרא 'עד בדיקה'.

'עד בדיקה' הוא: חתיכת בד לבן, נקי, דק ורך. נניתן לקנות חבילת 'עדים' מוכנים ברשתות השיווק או במקוואות, אולם אפשר להשתמש גם בכל פיסת בד שהיא לבנה, דקה, רכה ונקיה.].

ג. זמן הבדיקה הוא לקראת סוף היום, החל כשעתיים לפני שקיעת השמש, ועד השקיעה. [זמני השקיעה וצאת הכוכבים, מפורסמים בלוחות שנה]. ואם כבר הגיע הלילה [צאת הכוכבים] ולא בדקה - יש לבצע את הבדיקה למחרת.

ד. צורת הבדיקה - קודם הבדיקה טוב שתרחץ את אותו מקום וסביבתו, ותסתכל על ידיה היטב שאינן מלוכלכות. לאחר מכן תכרוך את העד על אצבעה, ותכניסוהו בעומק הנרתיק ככל שבאפשרותה [ולא די שתכניסנו מעט]. וכשהעד בפנים תסובב אותו סיבוב מלא בכל דפנות הנרתיק ובכל הפינות. (וטוב שבעת הבדיקה תניח את רגלה האחת על מקום גבוה כשפת האמבטיה, ואת רגלה השנייה על הארץ).

ה. התבוננות בעד - לאחר הבדיקה תתבונן בעד, אם הוא נקי לגמרי, דהיינו שאין בו מראה אדמומי כלל, הרי זו הוכחה שפסק ממנה הדם, ועתה היא מוכנה לשלב השני של טהרתה - לספור שבעה ימים נקיים. אבל אם אינו נקי לגמרי מאדמומית, תשטוף שוב את המקום, תמתין כמה דקות ותבדוק: אם יצא העד נקי, הרי עתה היא מוכנה לספירת השבעה נקיים. ואם לא נמצא העד נקי, יכולה עד השקיעה לחזור ולבדוק שוב ושוב עד שיצא נקי. ותמתין מעט בין בדיקה לבדיקה, כדי שלא יכאב לה מחמת יובש המקום. ואם היא רואה לפי הבדיקות שהמקום עדיין מדמם, תדחה את הבדיקה למחר.

ו. יש להתבונן היטב בעד הבדיקה על כל חלקיו, כי פעמים והמראה נראה טהור, אך ישנה נקודה קטנה אדמומית שאינה נראית לעין בסקירה שטחית מבלי התבוננות.

ז. מראות הדמים - יש לדעת, כי מראה בצבע אדום אפילו בהיר או שחור - הוא מראה טמא שפוסל את הבדיקה. מראה בצבע: צהוב, ירוק, לבן, אפור - הוא מראה טהור. ואולם מראה בצבע חום, כתום - תשאל רב מורה הוראה. (ראה רשימת רבנים מורי הוראה בתחילת החוברת)

ח. אם המראה אינו טהור בודאי, חייבים להראותו לרב שיורה אם הוא טהור או טמא, ואין להחמיר או להקל מספק.

ימי ההמתנה קודם בדיקת 'הפסק טהרה'

ט. ביארנו שבדיקת "הפסק טהרה" נעשית ביום שבו פסק הדימום. אולם ישנם מצבים שבהם למרות שפסק הדימום, אין לאשה לעשות 'הפסק' באותו יום, אלא עליה להמתין

יום נוסף או יותר. ובדיני המתנה זו יש הבדל בין מנהגי הספרדים לאשכנזים.

בנות ספרד יכולות לפסוק בטהרה באותו יום שפסק הדימום, בתנאי שעברו ארבעה ימים מיום שימשה עם בעלה.

למשל: שימשה עם בעלה במוצאי שבת, והתחילה לראות דם ביום ראשון, אף אם נפסק הדם ביום שני או שלישי, עושה 'הפסק טהרה' רק ביום רביעי לפני השקיעה.

בנות אשכנז, עליהן להמתין חמשה ימים מעת התחלת ראיית הדם, אפילו לא שימשו בימים האחרונים, ולאחר מכן עושה 'הפסק טהרה'.

למשל: התחילה לראות דם ביום ראשון, אף אם נפסק הדם ביום שני או שלישי, עושה 'הפסק טהרה' ביום חמישי לפני השקיעה, אף על פי שלא שימשו.

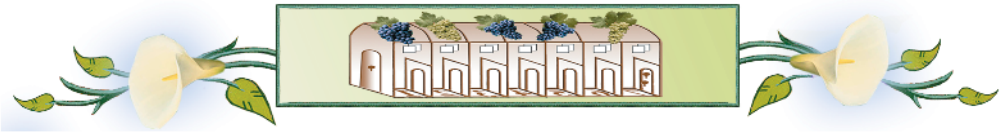
הטהרה תציל ממוות

תושבת עיר קרית שמונה, אם לששה ילדים, הקפידה על שמירת הטהרה. ערב אחד, בתקופה בה שרת בעלה במילואים, הוא הצליח לקבל כמה שעות של חופשה, ושם פעמיו אל ביתו. היתה לה הפתעה נעימה, אלא שלצעררה קרה דבר לא נעים – בעלה דרש ממנה, אך היא סירבה בטענה כי רק מחר עליה לטבול, ובינתיים הדבר אסור. הבעל התעקש, אך האשה עמדה על שלה למרות כעסו הגדול. הוא עזב את הבית, כדי לחזור לצבא, ובדיוק אז החל מטח של קטיושות לרדת על העיר. ביציאתו קרא הבעל, שלא כדאי לרדת למקלט בגלל הסכנה לצאת

החוצה. אולם משום מה האשה החליטה בכל זאת להוריד את הילדים – שנים שנים למקלט. כאשר כולם היו במקלט, פגעה קטיושה פגיעה ישירה בבנין מגוריהם, וכל דירתם עלתה באש!

הבעל, שהיה עדיין קרוב לביתו, העיף מבט לעבר הבנין, וקפא על מקומו בראותו את לשונות האש הפורצים מן החלונות. ברגע אחד חרב עליו עולמו, הוא היה בטוח שאיבד את אשתו המסורה וששת ילדיו הנחמדים. פרץ בריצה מהירה אל ביתו, בתקוה שאולי יוכל להציל משהו. כשהגיע, נודע לו על גודל הנס – משפחתו ניצלה ממוות. הוא הבין כי יד ה' היתה זאת, והנס התרחש בזכות עקשנותה ומסירות נפשה של אשתו למצות הטהרה. (מתיבות הטהרה)

פרק ג - שבעה נקיים

א. השלב השני לטהרה - אחר שעשתה 'הפסק טהרה', מגיע השלב השני - ספירת 'שבעה נקיים', שמעתה סופרת שבעה ימים שלמים ורצופים, שיהיו נקיים מכל דם שהוא.

ב. כיצד סופרת? ספירת השבעה נקיים מתחילה למחרת יום ההפסק טהרה, כך שיום ההפסק אינו ממנין השבעה.

למשל: אשה שעשתה הפסק טהרה ביום ראשון קודם השקיעה, מתחילה מצאת הכוכבים [יום ראשון בלילה] למנות את היום הראשון מהשבעה נקיים, ועד למחרת ניום שני] בערב, הרי עבר יום אחד. יש לזכור, כי ביהדות היממה מתחילה מהלילה ואחר כך מגיע היום]. בצאת הכוכבים [יום שני בלילה] מתחיל היום השני של השבעה נקיים, ועד למחרת, וכן הלאה. עד שבמוצאי שבת מתחיל היום השביעי, ומסתיים ביום ראשון בערב. ואם עברו עליה כל שבעת הימים נקיים לגמרי מדם, טובלת בליל שמיני [יום ראשון בלילה] במקוה טהרה, והרי היא מותרת לבעלה.

נמצא שתמיד תחול הטבילה באותו יום בשבוע שפסקה בטהרה. וכגון: אם עשתה הפסק טהרה ביום שלישי לפני השקיעה, תטבול בשבוע הבא ביום שלישי אחרי צאת הכוכבים. וכן אם עשתה הפסק טהרה ביום שבת לפני השקיעה, תטבול בשבוע הבא במוצאי שבת אחרי צאת הכוכבים.

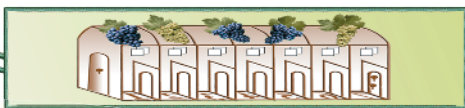
ג. בדיקות - בכל יום מימי השבעה נקיים צריכה האשה לבדוק את עצמה פעמיים ב'עד בדיקה' [כצורת הבדיקה של ההפסק טהרה, כמבואר בפרק ב אות ד], בדיקה אחת בבוקר בקומה משנתה, ובדיקה אחת בערב קודם השקיעה. ואולם אשה שמתחילה לשמור את דיני הטהרה, וקשה עליה לבדוק פעמיים בכל יום, יש להקל לה זמנית לבדוק בדיקה אחת ביום הראשון, ובדיקה אחת ביום השביעי, מלבד בדיקת ההפסק טהרה. והוא הדין לאשה שריבוי הבדיקות גורם לה צער רב, או שיש לה פצע באותו מקום, או שרגילה היא לראות כתמים.

נמצא שישנן שלוש בדיקות הכרחיות לתהליך הטהרה, שבלעדיהן לא תוכל האשה להיטהר לבעלה: א. בדיקת ההפסק טהרה. ב. בדיקת היום הראשון מהשבעה נקיים. ג. בדיקת היום השביעי.

ד. אם באחד מימי השבעה נקיים, ראתה האשה על עד הבדיקה מראה שאינו טהור, הרי שכל אותם הימים שספרה עד כה בטלים, וצריכה לעשות שוב 'הפסק טהרה', ולספור שבעה ימים נקיים שנית.

בבית לדניאל סטריאו משוכלל צד לאור, הלווינט מקסימום
דניאל, גלילי, אלקס אלקטרוניק דניאל, וצד. אך השם מה
הלדניאל וולמס, אינה פדאל סכנאי שהכלנה בונק אר
הלדניאל וולמס כי הגלילי הוא בקרבות אור ארצ קטן
סקינד. האולמקס? בלל אור ארצ קטן הלדניאל מושגרג אכן
כן. אור ארצ קטן יכול להשגת הלדניאל וולמס, זק בטהר
המשפחה, ישנן פדולות הנראות אולי נקטיות אך הן יכולות
אולמס ולצד אר כל גלילי טהרה.

אשת הפרופסור הגוי שהולכת למקוה...

סיפר הרב ינון יונה שליט"א, שבעת טיסה מעיר לעיר בארצות הברית, ישב על ידו גוי, אשר הסתכל והתענין בספר הגמרא שלמד בו הרב. כאשר סגר הרב את הגמרא, סיפר הגוי לרב שהוא פרופסור אשר חוקר כבר כמה שנים, ביחד עם עוד כמה אנשים, את "דת היהדות". הוא אמר שה"פרויקט" האחרון שלהם היה המצוה של טהרת המשי פחה. הם חקרו שנתיים את הדבר, ו"גילו" שהמצוה הזו היא הדרך הכי משוכללת היום לשמור על היחסים בין בעל לאשתו ועל האשה בכלל. הוא ציין ש:

א. בד כותנה שמשתמשים בו לבדיקות [עד בדיקה], בודק ומחטא את המקום.

ב. שבעת הימים הנקיים מרפאים את האשה.

ג. המים מרפאים ומרגיעים.

וסיים: "בגלל זה אשתי טובלת כל חודש!"

מעניין, שהבדיקות שהאשה עושה במשך שבעת הימים, ואשר מקורן הוא הלכתי בלבד, בסופו של דבר מביאות גם תועלת מרובה לבריאותה של האשה. לפעמים מתגלים כתמים בשעת הבדיקות, וכתמים אלו מהווים סימפטום למחלות הדורשות טיפול, והן מעוררות את האשה לגשת אל הרופא. לא פעם נשים ניצלו מסכנות חמורות עקב הבדיקות.

ד"ר ב. בנט: "הזהירות בידי טהרת המשפחה והבדיקות, משמשת פעולה הגיינית גדולה, בגילוי מוקדם של סימני מחלות נשים, הקשורות בזיבת דם, ובכך מאפשרות טיפול בראשית התפרצותן, כגון: מיומה, סרטן, תפיחות שונות, מיטריטיס, ועוד". ה' יצילנו.

אשה אחת הגיעה אל פרופסור בבית החולים הדסה הר הצופים, ואמרה לו שהיא הופנתה אליו על ידי הרב, מפני שהרב איבחן על פי הסתכלות בעדי הבדיקות שלה, שיש לה פצע עמוק. הפרופסור הנכבד הביע את רוגזו על "הרבנים האלה, שרוצים להנחות אותי הפרופסור המומחה, בתחום עבודתי!". הוא בדק ביסודיות כדי "להוכיח" שהרב לא צודק, והיה המום כאשר באמת מצא פצע. הפרופסור הודה ואמר לאשה, שבאופן רגיל הפצע היה מתגלה בשלב מתפתח מאוד, שאז כבר קשה לרפאותו. (הדרכה לטהרה עמ' 24)

פרק ד - הטבילה

א. השלב השלישי לטהרתה - אחר שעשתה הפסק טהרה, וספרה שבעה ימים נקיים מדם, מגיע השלב השלישי לטהרתה, והוא הטבילה במקוה טהרה.

ב. זמן הטבילה הוא בתום היום השביעי לספירת השבעה נקיים, לאחר צאת הכוכבים, ולא קודם לכן.

ג. ההכנות לטבילה - הטבילה צריכה להיות בגוף נקי, וללא שום דבר החוצץ בינה לבין המים. על כן קודם הטבילה תתכונן בנחת ובמתינות: תרחץ גופה במים חמים, תחפוף את ראשה, תסרק את שערותיה היטב שלא יהיו בהן קשרים וסיבוכים. תנקה ביסודיות כל לכלוך שבגופה [אף, עיניים, אוזניים, טבור, ציפורניים, אצבעות הרגליים וכדומה], תצחצח שיניים במברשת וקיסמים, ותסיר כל גוף זר מעליה, כתכשיטים, עדשות מגע וכיוצא.

חדרי רחצה אישיים במקוואות, בהם ניתן לערוך את ההכנות לטבילה בשלווה ובפרטיות גמורה

ד. זמן ההכנות - ההכנות לטבילה תהיינה סמוכות לטבילה. ולא תתעסק בינתיים בדברים אחרים, שמא תסיח את דעתה ותיגע בדברים חוצצים. ולכן הטוב ביותר שתכין את עצמה בחדר המיוחד לכך במקוה, ותטבול מיד בגמר ההכנות.

אם לא מתאפשר לה לעשות את ההכנות סמוך לטבילה ממש, כגון בערב שבת וכיוצא, תעשה אותן בביתה ככל היותר מאוחר. ובלבד שתקפיד לחזור ולהתבונן שוב בגופה ובשערותיה סמוך לטבילה.

ה. זהירות מדברים חוצצים - ביום הטבילה לא תתעסק בדברים חוצצים שקשה להסירם, לכן לא תלוש בצק, ולא תאכל בשר ועוף, מפני שהם נדבקים בין השיניים, וטוב שלא תאכל כל מאכל שנדבק בשיניים, כמו פירות הדר, תירס, פופקורן וכיוצא. ומכל מקום בסעודות שבת וחג שיש מצוה באכילת בשר, מותר לה לאכול בשר, רק שתזהר קודם הטבילה לנקות היטב בין השיניים. ודגים, או מרק שהתבשל עם בשר, מותר בכל אופן.

ו. אשה שמרחה על ידיה "חינה", או שהתלכלכו ידיה בתבלינים וכיוצא, תשתדל להסיר את הכתם [על ידי אצטון, מיץ לימון או מעט אקונומיקה וכדומה]. ואם לא הצליחה להסירו - אינו חוצץ, מאחר ואין בו ממשות אלא מראה בלבד. אבל אם התלכלכו ידיה מדבר שיש בו ממשות, כדם יבש או צבע, סיד וכדומה, תסירנהו, ואם נשאר רושם בלבד, אינו חוצץ ויכולה לטבול.

ז. ציפורניים - נשים המגדלות צפרניהן וצובעות אותן לנוי [לְק], נכון ללמדן את חשיבות גזירת הציפורניים קודם הטבילה. ואולם אשה שקשה לה לגזוזן, אין למנעה חס ושלום מלטבול, רק שתקפיד לנקות היטב תחת הציפורניים. וכמו כן תשים לב שאם נמחק מעט מהצבע שעל הציפורן, הרי זה חוצץ כיון שהדרך להקפיד שלא ללכת בצבע שאינו מושלם, ועליה להסיר את הצבע או לצבוע שוב את הציפורן בשלמות. והוא הדין בציפורניים מודבקות, שתעשה להם מילוי בזמן שמקובל לעשותו.

ח. ברכת הטבילה - קודם הטבילה כשעומדת בחלוקה וראשה מכוסה, תעמוד בחדר הסמוך למקוה, ותברך: "בְּרוּךְ אַתָּה ה', אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל הַטְּבִילָה". תפשוט את חלוקה מיד ותטבול בלי שום הפסק ודיבור כלל.

רוב בנות אשכנז נוהגות לברך בתוך מי המקוה, לאחר שטבלו טבילה אחת, ולאחר הברכה טובלות שוב.

ט. צורת הטבילה - בשעת הטבילה צריך שגופה יהיה רפוי, כדי שיגיעו המים לכל מקום בגופה. על כן, תתכופף מעט, ותרחיק את ידיה מעט מגופה, וכן תרחיק את רגליה מעט שתהיינה ממושקות כבשעת הליכתה. כמו כן, לא תעצום את עיניך בחוזקה אלא ברפיון. ולא תסגור את פיה בחוזקה, שאם תעשה כן לא יבואו המים על שפתיך, אלא תשיק שפתיך בצורה בינונית. ולא תהדק את שיניך חזק. ולא תסגור את ידיך בחוזקה. כמו כן, תזהר שלא תכנס שערה לפיה בטבילה, מאחר שאותה שערה לא תבוא במגע עם המים.

ניצל מן האש בזכות המים

מרים מבת ים קבלה על עצמה לשמור טהרת המשפחה. והנה יום למחרת טבילתה במקוה, הגיע לביתם בנה הגדול שהיה בשירות צבאי. היא הופתעה מאד לראותו, שכן ידעה שבאותו יום הוא אמור להיות בתורנות. הבן היה נרגש מאוד, וסיפר לה מדוע הגיע הביתה לביקור: "אמא, ניצלתי ממוות, ולכן קיבלתי שחרור להיום, לחלוק עימכם את החוויה שעברתי. אתמול באמצע הלילה התעוררתי לפתע מתוך תחושה של צמא גדול, עד שלא יכולתי להירדם שוב. יצאתי משק השינה שלי, והלכתי אל חדר האוכל לשתות. כאשר פניתי לחזור לחדרי, שמעתי מתוך החדר קולות של המולה גדולה. נכנסתי, וכל חברי קפצו עלי וצעקו: 'מהיכן צנחת לכאן? היינו בטוחים שלא נראה אותך יותר!'. 'מה קרה?' שאלתי, והם ספרו: 'שמענו פיצוץ אדיר והתעוררנו, והנה אנו רואים ששק השינה האישי שלך עולה באש - קליע נפלט מרובה של חייל אחד, וחדר היישר אל שק השינה שלך. היינו בטוחים שקרה לך משהו! מתברר, שתחושת הצימאון הצילה אותי ממוות'".

כששמעה מרים את הסיפור, זלגו מעיניה דמעות, ואמרה: "הקב"ה משלם מידה כנגד מידה. אתמול הלכתי לקיים מצוה יקרה במים, והקב"ה הציל את בני מהאש על ידי המים". (נתיבות הטהרה עמוד 225)

שאלה: קראתי על השיבוש הטבילה במקוה טהרה, אך כיון שאני אשה פנטימית לאובד, אשוב או לאובד אצטר להי לחץ הנקיון במקוואות היום, והאם יש פיקוח בנזד אצניניוס אלו?

תשובה: חז"ל אמרו כי "ליצנות אחת - דוחה מאה תוכחות". לצערנו, אנו רואים זאת באופן מוחשי בנושא המקוואות. בתקשורת וברחוב מתייחסים אל נושא זה בליצנות ריקנית, אשר מעמידה את המקוה כאיזו אמבטיה ציבורית מלוכלכת, שה"דוסיות" הפרימיטיביות מתרחצות בה מידי חודש. כלה קיבוצניקית סיפרה, כי לפני נישואיה הזהירו אותה חברי הקיבוץ שלא תלך להירשם ברבנות לנישואין - "כי יכריחו אותך לטבול במי ביצה"...

מקוואות ברחבי העולם

על האבסורד שבטענות אלו, תעיד מי שהתנסתה בהליכה למקוה. המקוה אינו רק מקום נקי וסניטרי, אלא על פי רוב, המקוואות המצויים כיום בנויים ברמה גבוהה ואיכותית, שאינה מביישת אף בתי מלון. על רמת הנקיון וההיגיינה שבמקוואות הטהרה נוכל להיווכח על פי העובדות הבאות:

✓ במקוואות הטהרה יש פיקוח תמידי של משרד הבריאות.

✓ המים במקוה מכילים "ברום", שהוא חומר חיטוי מעולה.

✓ המים במקוואות מוחלפים בתדירות גבוהה נעל פי מספר הטובלות, כך שיש מקוואות רבים שמחליפים בהם את המים מידי יום ביומו.

✓ לפני שהאשה נכנסת למקוה היא מחויבת על פי ההלכה לרחוץ היטב את כל גופה במים חמים ובסבון, לחפוף את שערות ראשה ולסרקן בקפדנות, ולוודא שאין על גופה כל שיערה או לכלוך. [באיו בריכת שחיה, סניטרית ככל שתהא, יש נהלי נקיון כאלו?]

✓ זמן שהיית האשה במי המקוה הוא קצר מאוד [לעומת זאת בבריכת שחיה שוהים זמן ממושך, ובינתיים הגוף מפריש זיעה].

✓ ישנן נשים החושבות, שמי המקוה מלוכלכים בגלל העובדה שמקורם במי גשמים, ולכן קשה להחליפם, במיוחד בקיץ. לאלו נסביר, שהמים שהאשה טובלת בהם אינם מי גשמים, אלא מי עירייה רגילים. מה שנותן להם את המעמד של "מקוה" הוא "השקתם" עם בור של מי גשמים, כמתואר להלן.

✓ הכמות המינימלית הדרושה למקוה כשר היא 40 טאה (כ- 750 ליטר), ובכמות מים כזו יתבטל כל חומר ארסי (ד"ר יעקב סמיטליין, חבר באיגוד הרפואי של ניו יורק).

אין תחליף!

אשה שחושבת להיטהר באמבטיה, למי היא דומה?

לאותו פציינט פרימיטיבי אסיר תודה, שנתן במתנה לרופא המטפל בו - בקבוק עם חומר נוזלי. "מה זה?" שאל הרופא, והפציינט השיב בגאווה: "שמתי לב כי אתה נוהג לשטוף את ידך בחומר נוזלי לאחר כל טיפול. אולם חומר זה שאתה משתמש בו - ריחו חריף למדי, לכן החלטתי לתת לך במתנה תחליף מצוין - מי בושם נהדרים, המותירים את היד רעננה ובעלת ניחוח נעים!"

נו, מה רע בתחליף הזה? התשובה ברורה. אותו פציינט מודע רק לתוצאות הנראות לעיניו - ידיים רעננות וריחניות. אולם הרופא מודע גם למה שאינו נראה, אך קיים בודאות גמורה - אלו הם החיידקים, שרק חומר חיטוי איכותי יועיל להשמידם באופן מוחלט.

האמבטיה והמקוה - מבחינה חיצונית אין הבדל משמעותי ביניהם: כאן יש מים, וכאן יש מים. אולם בורא עולם הצביע בתורה על הבדל מהותי בין המים האלו למים האלו:

"אך מעין, ובור מקוה מים - יהיה קהור"

(ויקרא פרק יא פסוק לו)

רק מקוה כשר יכול לטהר, ולא שום מים אחרים! האמבטיה טובה לנקיון הגוף, אולם לטהרתו - יועיל אך ורק מקוה. כפי שכותב הרמב"ם (הלכות איסורי ביאה פרק יא הלכה עז): "אין האשה ניטהרת עד שתטבול במי מקוה כשר... אבל אם רחצה במרחץ, אפילו נפלו עליה כל מימות שבעולם - הרי היא אחר הרחיצה כמו שהיתה קודם הרחיצה".

מהו "מקוה טהרה"?

מקוה הוא מקום שבו קויים [אסופים] מים טבעיים, שלא נותקו מן הקרקע, אשר מכיל לפחות 40 סאה = כ-750 ליטר.

המקוואות המצויים כיום

מקוה טיפוסי כיום נראה כך: בריכת מים קטנה, מדרגות נוחות מובילות לקרקעית, והיא רחבה דיה שיוכלו לעמוד בה בנוחות המירבית. המים ב"בריכה" זו מוחלפים בתדירות גבוהה ומחוממים לטמפרטורה נוחה. אולם ההבדל העקרוני והיסודי בין בריכת שחיה לבין בריכה זו נעוץ במיכל גדול של מים, הסמוי מן העין, וצמוד למקוה הטהרה. מיכל זה [הקרוי "בור" או "אוצר"] מכיל מי גשמים טבעיים, המתחברים אל מי הבריכה באמצעות נקב שאפשר לראות במקוה, מתחת לקו המים. באמצעות מושקים [מתחברים] מי האוצר הטבעיים עם מי הבריכה, בחיבורם הופכים הם לישות אחת, וזה "בריכה" הופכת ל"מקוה טהרה".

פרק ה - הנהגות בני הזוג בימי הנידה

א. סייגים - בימים שהאשה אסורה לבעלה, מלבד מה שאסורים הם בתשמיש, בחיבוק ונישוק ושאר נגיעות, קבעו רבותינו ז"ל שעליהם לנהוג בכמה הרחקות נוספות כדלהלן. הרחקות אלו נקבעו כתזכורת וסייג על מנת שלא יבואו להיכשל הלילה בדבר עבירה.

ב. מסירת חפצים - לא יושיטו חפץ מיד ליד שמא יגעו זה בזה, ולכן אם ברצון בן הזוג להעביר חפץ לשני, יניחנהו על מקום שהוא, או יורקהו באויר. ואמנם חפץ כבד שקשה להרימו לבד, כעגלת תינוק וכיוצא, מותר להרימו יחד, רק שיזהרו שלא לגעת אחד בשני.

ג. שירה - מותר לבעל לשמוע קול שירה של אשתו נדה, ובפרט כשיש צורך, כגון ששרה לתינוק להרגיעו או כששרה עמו שירי שבת. [כמובן כשאינן אנשים זרים שומעים].

ד. שיירי משקה - לא ישתה הבעל משיירי משקה של אשתו, שבכך יש ביטוי לקרוב דעת והתרחקות, ועלולים להמשך לדבר עבירה. אבל מותר לו לשתותם שלא בפניה, כגון שיצאה לחדר אחר, וכן כשהורק המשקה לכוס אחרת, או שהוסיף מעט על המשקה, או שתה אדם אחר לאחר האשה, שבמקרים אלו אין קרוב דעת כל כך. ואמנם, לאשה מותר לשתות את שיירי המשקה של בעלה בכל אופן, כיון שאין דרכה לרצות את בעלה לדבר עבירה. ונמנהג בני אשכנז להחמיר גם שלא יאכל הבעל שיירי מאכל של אשתו, ואף להם יש להקל בכל המקרים הנ"ל].

ה. אכילה בשלחן אחד - אכילה משותפת מקרבת את הלבבות, ועלולה להביא להיסח הדעת מאיסור הנדה. לכן כאשר אוכלים בני הזוג לבדם בשלחן אחד, עליהם לעשות איזשהו היכר לתזכורת, כגון שיניחו על השולחן ביניהם חפץ מסוים שאין דרכם להניחו על השלחן בסעודה, כמו טבעת, מפתח, קופסת גפרורים וכדומה.

ו. אכילה מקערה אחת - אין לבני הזוג לאכול ישירות מקערה אחת שניהם לבדם. ולכן, כשקערה של חתיכות אבטיח או מילון מונחת לפניהם, לא יאכלו ממנה ישירות, אלא כל אחד יטול את החתיכה ויניחה בצלחת שלפניו ויאכל.

ז. שכבה במיטה אחת - אסור לבני הזוג לשכב במיטה אחת, גם אם המיטה גדולה ורחבה כמיטה זוגית, וכל אחד מתכסה בכיסוי נפרד, ולא נוגעים זה בזה. על כן, ראוי לכל זוג לרכוש "מיטה יהודית" המורכבת משתי מיטות שניתן להצמידן או להפרידן כפי הצורך, ובזמן שהאשה נדה יקפידו לתת רווח ניכר בין מיטת הבעל למיטת האשה. ואם אין להם מיטה כזו, אסור בכל אופן לישון יחד על מיטה זוגית, ואף לא יועיל לתת איזשהו חוצץ כבירית או שמיכה מקופלת ביניהם, אלא אחד מהם יישן במיטה אחרת.

ח. ישיבה ושכיבה על מיטת האשה - לא ישב הבעל ולא ישכב על מיטתה של אשתו אפילו שלא בפניה. אבל אם אין המיטה מיוחדת לה, כגון ספה שפעמים הוא שוכב עליה ופעמים היא, מותר לבעל לשכב שם אפילו בפניה.

ט. הצעת המיטה - אין לאשה להציע את מיטת בעלה בפניו כהכנה לשינה, דהיינו לפרוש סדין או שמיכה על גבי מיטתו, כיון שהדבר עלול להיראות כחיבה יתירה והתרצות אליו. אך מותר לה להציע מיטתו שלא בפניו. וכן מותר לה להציע מיטתו בדברים שאינם דרך חיבה אלא דרך שירות ואפילו בפניו, כהנחת המזרון במקומו, והכנסת הכריות בציפות וכיוצא. וכמו כן מותר לסדר את המטות בקומם מן השינה, כדי שיהיה הבית נאה ומסודר. והוא הדין בכל זה בהצעת מיטת האשה על ידי בעלה.

"אשתו נידה עמו בבית - רצה משמש עימה, רצה אינו משמש, וכי אדם רואהו, וכי אדם יודע בו שייאמר לו כלום? הא אינו מתעירא אלא ממי שפקד על הטבילה! והרי זו מצוה שישראת נהירים בה ומביאה אותם לחיי העולם הבא!" (אגרות דרכי ע"ג ט)

ואו ה"היחקה" הם היחוס הטובים ביותר אפוא יאסו אנוש
בין בני הצוא, ובהם אמצק הקשר הנפשי-אנושי ביניהם, שהוא בלא
סווא יגשי רב אין דרוק מצה של הקשר האופני, ושרשיו צלוקים יוגי.
הבדל אומצ אפוא בצמח, אהגברי על היצורים שלו, ואיצור קשר עם
אשה בשפה אחת - שפג י'האב החבין'. האשה מכירה את השפה
מטבדה, אבל הגבר - לא אהוי. השפה היא: אהויג אכפג, אהבין,
אהגיוחס, אשוד, אהויג אמה ולא אהשוב יק על הצורך האישי שלו.
הבדל אהגיל אדצן את אהשגיו, אהשגש בהם לא יק בצורך של אהד.
אסורי בגקוסה צו. (השורה - בלצין החיים אהויג 49)

רבקה, אשה אהגקרבג אסול שגו השלושים אמה, אספרי כק:

"בדלי ואני נשואים זה שגם דשרה שנה. שנינו בצדה שמי הנישואין שלנו
מוצאים, אך אהויג יש מקום אשפוק. אהבנו אהכוב שיהי אהשפחה,
והאשנו אהגמול אשחור. שנינו יכואים אציון בפה אהא, אהדשנינו והשבחנו
את א"י הנישואין. כל ביקור בחקרה נויג אנו הצמחניג אהויג אהגש
את אול אהאולג. ובנוסף, בדלי אהי אהנהנו אהפני שניג - אהאפן אלו
אהקום אצובג. אהמי אב שהוא אדשה צאג צוקק בוחים שבהם אהים
ציוני אהחוקר, אני אשה אהרצון שלו איצור אהוי קשר. הוא אצאה של
ציוני אהחוקר. אלו אהביד את אהשגיו יק בצרכים אהוגרוב, וצוקק
אשום כק אהמצק הקשר בינינו". (אגרות אהרה אהויג 186)

פרק 1 - פרישה בעונת הוסת

א. מכיון שאיסור נידה חמור מאוד, הזהירו חז"ל לפרוש מקיום יחסי אישות, ב"עונה" (יום שלם או לילה שלם, ויבואר להלן באות ה) שבה אמורה האשה להתחיל לקבל את וסתה [אף שעדין לא קיבלה], כדי שחס ושלום לא ימצא שבשעת התשמיש תקבל האשה וסת, וחלילה יכשלו באיסור כרת. ובעונה זו גם לא ישנו במיטה אחת, אך מותרים בחיבוק ונישוק, כל עוד שלא קבלה וסת.

ב. אשה שיש לה וסת קבוע - כלומר שהוסת שלה מגיע בזמן קבוע, כגון שמקבלת בתאריך קבוע לחודש העברי, או שרגילה לראות בהפרש ימים קבוע בין וסת לוסת, כגון כל 32 יום, והוסת מגיע באופן תמידי ביום או באופן תמידי בלילה, הרי היא יכולה לצפות את עונת הוסת הבאה שלה במדויק, ובעונה זו יפרשו בני הזוג.

ג. אשה שאין לה וסת קבוע - כלומר שאין לה תאריך או זמן קבוע שבו היא מקבלת וסת, ופעם רואה לאחר 28 יום, ופעם לאחר 32 יום, ופעם לאחר 31 יום, מאחר ואין באפשרותה לקבוע בוודאות מתי היא העונה שבה היא תקבל את הוסת הבא, קבעו לה חכמים שלוש עונות שבהן קיימת סבירות גבוהה יותר שתקבל וסת, ובהן תפרוש מבעלה. ואלו הן:

1. **עונה בינונית [ממוצעת] - הזמן הממוצע אצל הנשים בקבלת הוסת הוא פעם בשלושים יום, לכן קבעו חכמים שתפרוש ביום השלושים לראייתה האחרונה, שאז יש סיכוי רב יותר שתקבל. למשל: אם קבלה וסת בפעם האחרונה ביום א' לחודש ניסן, סופרת שלושים יום מיום א' בניסן, ופורשת ביום השלושים שהוא ל' בניסן.**

2. **עונת החודש - מאחר ולמהלך הירח יש השפעה על קבלת הוסת [ואכן ישנן נשים, שמקבלות וסת בכל חודש בתאריך עברי קבוע, בין בחודש מלא ובין בחודש חסר], לכך קבעו חכמים שתפרוש באותו תאריך עברי שבו קבלה בפעם האחרונה. למשל: אם קבלה בא' בניסן, פורשת בחודש הבא בא' באייר. ואם קבלה בכ' בכסלו, פורשת בחודש הבא בכ' בטבת.**

3. **עונת הפלגה [מרחק, הפרש] - במקרים רבים, נימי הדם שברחם מתמלאים במשך מספר ימים מסוים, ולאחר מכן "מתפוצצים" ונפלטים בצורת המחזור החודשי. לכן קבעו חכמים שתפרוש כעבור מספר הימים כפי הפרש הימים שבין שתי ראיותיה האחרונות. למשל: אם הפרש הימים בין הראיה האחרונה לראיה הקודמת לה הוא 28 יום [כגון שראתה בפעם האחרונה ביום כ"ח בניסן, וקודם לכן ראתה ביום א' בניסן], אזי עליה לספור כעת 28 יום מהפעם האחרונה שקבלה וסת, וביום העשרים ושמונה [כ"ה באייר] היא פורשת.**

חודש אדר

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב	יג	יד	טו	טז	יז	יח	יט	כ	כא	כב	כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29

חודש ניסן

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב	יג	יד	טו	טז	יז	יח	יט	כ	כא	כב	כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט	ל

לדוגמא:
ראה
בא' באדר,
ולאחר מכן
ראה
בז' בניסן,
איחא
אפיו
בז' אדר?

חודש אייר - זמני הפרישה

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב	יג	יד	טו	טז	יז	יח	יט	כ	כא	כב	כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט		

זמני הפרישה באייר יהיו:

עונה בינונית - כעבור שלושים יום מתחילת הראייה של החודש הקודם [ג' בניסן].

עונת החודש - באותו תאריך עברי של החודש הקודם - ג' לחודש.

עונת ההפלה - הפרש הימים שבין הראייה האחרונה [ג' בניסן] לבין הראייה הקודמת [א' באדר], הינו 32 יום. סופרים 32 יום נוספים מיום ג' בניסן ומגיעים ליום ד' באייר.

ד. זמן הפרישה - הפרישה היא משך "עונה" אחת - יום שלם או לילה שלם. ודבר זה נקבע לפי ראייתה האחרונה: אם התחילה לראות בעונת לילה, תהייה שלוש הפרישות בחודש הבא בעונת לילה, ואם התחילה לראות בעונת יום, תהייה הפרישות בעונת יום.

ה. הבדיקה - לקראת סוף העונה, אם עדיין לא ראתה דם, תבדוק את עצמה ב'עד בדיקה', לוודא שאינה מדממת. ואם היתה עונתה ביום, תבדוק בסוף היום סמוך לשקיעה. ואם היתה עונתה בלילה, תבדוק קודם שתלך לישון. אם יצאה הבדיקה נקייה מדם, מותרים בני הזוג בתשמיש בגמר העונה, עד לעונת הפרישה הבאה או עד שתקבל וסת.

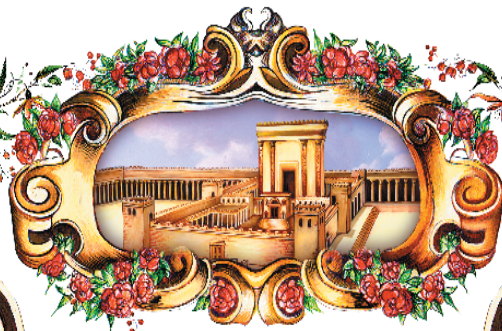
ו. לוח שנה עברי - כדי לחשב נכון את זמני הפרישה, על האשה להיעזר ב'לוח שנה', ולציין בכל חודש את התאריך שבו קיבלה את וסתה, ובאיזו עונה, ביום או בלילה. וברור שכל ההתייחסות בהלכה לזמני קבלת הוסת, היא לפי התאריך העברי, אבל לתאריך הלועזי אין יחס בהלכה כלל. וכמו כן, חשוב לזכור, שלפי התאריך העברי היממה מתחילה מהלילה ואחר כך מגיע היום, כמו שבת קודש, קודם מגיע ליל שבת ואחר כך יום שבת, ובלילה שאחריו [מוצאי שבת] כבר יצאה השבת, והוא 'ליל ראשון'. על כן, אם קבלה וסת ביום ראשון ו' בניסן בלילה, הרי שתציין לה בלוח השנה: קבלתי ביום שני ז' בניסן, בעונת לילה. [כי הלילה של יום ראשון הוא 'ליל שני' שהוא תחילת יום שני].

מדני כלה

א. הכנה לחתונה - קודם החתונה צריכה הכלה להכין עצמה בשלושת שלבי הטהרה שהתבארו לעיל (פרקים ב, ג, ד), 'הפסק טהרה', 'ספירת שבעה ימים נקיים' ו'טבילה במקוה'.

ב. כלה בתולה - דם הבתולים היוצא בעת קיום יחסי האישות הראשונים, אוסר את הכלה על החתן. ואולם כל עוד שאבר החתן בפנים, אינו צריך לפרוש, אף שיוצא ממנה דם, [מה שאין כן בסתם אשה שאם הרגשה חס ושלום בשעת הביאה שיצא ממנה דם, על בעלה לפרוש ממנה באבר מת.]. אך כאשר יצא האבר לגמרי, הרי היא נאסרת עליו מאותו רגע, ואסור לו לנגוע בה או לישון עמה במטה אחת, וינהגו בדיני ההרחקות שבין בעל לאשתו נדה המבוארים לעיל, עד שתסיים את שלושת שלבי הטהרה. [במקרה שלא יצא דם בביאה הראשונה, או במקרה שיצא דם בביאות הבאות, ישאלו רב מורה הוראה, וכמבואר בחוברת המורחבת "הטהרה בהלכה ובאגדה".]

תם ונשלם שבח לאל בורא עולם

תפלה לאשה ליום הטבילה

י'הי רצון מלפניך אב הרחמן שתשַׁרְךָ שכניתיך ביני ובין בעלי, ותיחד עלינו שמך הקדוש, ותכניס בלבנו רוח טהרה וקדושה, ותרחיק ממנו כל מחשבות והרהורים רעים. ותתן לי נפש זכה וברה ביני ובין בעלי, ולא ניתן עינינו בשום אדם בעולם, כי אם עיני בבעלי ועיני בעלי בי. ויהיה בעיני כאילו אין אדם טוב ויפה ובעל חן בעולם כמו בעלי. וכן אהיה בעיני בעלי כאילו אין אשה יפה ובעלת חן והגונה כמותי, ויהיו כל מחשבותי בי ולא בשום בריה אחרת בעולם. ויהי רצון מלפניך שיהיה זיווגנו עולה יפה, באהבה ואחוה שלום רעות, ביראת שמים ויראת חטא, ונזכה לזרע של קימא, בנים הגונים צדיקים תמימים וישרים ומבורכים. ויקוים בי הפסוק: "אֲשַׁתְּךָ כְּגִפְן פְּרִיָה כְּגִרְתִּי בֵיתְךָ, כְּגִינָה כְּשֶׁחֲלִי זֵיתִים סְבִיב לְשֶׁלְתְּךָ". וישמח בי בעלי יותר מכל הטובות שבעולם. ולא יהיה ביני ובין בעלי לעולם לא כעס ולא רוגז, לא קנאה ולא תחרות, אלא אהבה ואחוה שלום רעות, ענוה ורוח נמוכה וסבלנות. ונזכה לאהבת צדקה וגמילות חסדים ועשיית טוב לבריות. ויהיה זרענו זרע של קימא קדוש וטהור בריא ועוב ויפה ומתוקן ומקובל, שלא יהיה בו ולא בשום אחד מאבריו עום נזק ולא חסרון, לא פגע ולא נגע, לא מחלה ולא מדוה, לא כאב ולא צער, לא רפיון ולא כשלון, ולא יחסר כל טוב כל ימי חייו. ותמשיך עלינו בנשמתנו ורוחנו ונפשנו וגופנו, קדושה וטהרה במחשבה ודיבור ומעשה, והצלחה וברכה. ובכן לְשֶׁם יְחִוּד קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנֵתָהּ, בְּדַחֲלוֹ וְרַחֲמוֹ, הַרְיֵנוּ מוֹכֶנֶת וּמְזוֹמֶנֶת לְטֹבָל בְּמִקְוֵה טְהוֹרָה כְּמוֹ שְׂצִיּוֹתַי בְּתוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה. ויהי רצון מלפניך שתשפיע עלינו רוח טהרה וקדושה מאתך, ותרצה בנו ובמעשינו, ותזכנו לעשות רצונך כרצונך תמיד כל ימי חייו, ותברך אותנו מברכותיך, כי אתה הוא מקור הברכות, ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

